

ELŐFIZETÉS
 HELYBEN:
 Egy évre
 HÁROMHÓNAPONKÉNT:
 Egy évre
 HÍRDETEL-PR
 A hirdetésekért soronként 20 HUF
 a hirdetés kezdőnapjától számítottan.
 Nyitási óra 40 óráig

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült

vasutak palotájában

TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, június 9.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Az első alkotás.
- A helyőrség naggyakorlatai.
- Az üzletvezetés palotaja.
- Suciu Janos a Vajda-esetről.
- Királyi kegyelem négy aradi rabnak.
- Az aradi építő-ipar válsága.
- A koronázási jubileum.
- Westinghouse-ek Aradon.
- A Fehér Kereszt Ünnepe.
- Egy pohár víz.
- A bajai főnyeremény.
- Öngyilkos matróna.
- Készülnek a vashidak.
- Hofrath v. Barabas.
- Tarca: A királyi házról. — Fodor Terez gondolatai. Imá: Haraszthy-Szederkényi Anikó.

Az első alkotás.

Arad, június 8.

Ma érkezett Aradra a világhírű Westinghouse cég egyik vezérémbere, hogy itt az automobil részvénytársaságot megalapítsa. Nagy momentum ez a mozgalom városunk történetében, mert az a perspektiva, melyet az alakítandó ipar vállalat fejlődése nyit, rendkívülinek mondható, és Aradot valóban olyannak mutatja, a milyennek álmodjuk: Kelet emporiumának, még pedig nem csak az ország, hanem a Balkán egyik ipari centrumának, mely gyártmányaival meghódítja a szomszéd keleti államok piacait.

A részvénytársaság megalakulásának sikerében nincs most már okunk kételkedni; egyik előfeltétel volt a város köz-

uti forgalmának lebonyolítására az automobil omnibuszok bevezetése, mely a híres vállalatot a várossal, mint megrendelővel szorosabb kapcsolatba hozta. Meg vagyunk győződve róla, hogy ha a cég megbízottja körünkben hosszabban időzik, és a helyzettel s közelebbi körülményekkel megismerkedik, csak öregbedni fog az a bizalom és vállalkozási kedv, mely idehozta, s Aradban megtalálja azon várost, mely Magyarországon alkalmas arra, hogy telepe legyen egy újabb világra szóló vállalatának.

A mit az ő részükről remélünk és várunk, azt a magunk részéről is teljes okunk van nekik megadni t. i. a kölcsönös bizalmat. A részvénytársaság alapításában főtényezők gyanánt szolgáló irányelvek is teljesen eltérnek azoktól a melyekhez idegen vállalkozók részéről — nevet nem említünk — szokva vagyunk. A kapzsi, kizsákmányoló irány helyett itt már a kezdetnél is oly föltételeket találunk, melyek azt bizonyítják, hogy a vállalat a nagygyá és gazdaggá fejlődés biztos reménye és tudatával alakul. Ugyants az árat, melyet a keletkező részvénytársaságnak a szabadalomért kell fizetnie. Westinghousek nem készpénzben, még nem is elsőbbségi, hanem törzsrészvényekben kéri, megnyugtató bizonyítékul annak, hogy a vállalat prosperálásáról ők maguk legjobban meg vannak győződve s még a törzsrészvényeket is egyértékűnek veszik a készpénzzel. És ha a bizalom

meg van, akkor a kibocsájtandó részvények elhelyezése legkisebb nehézségébe sem ütközik. Budapest és Pozsony kivételével nincs az országban város, hol a takarékpénztárakban oly nagy tőkék volnának fölhalmozva. Egyedül az aradi piac játszva jegyezhetné az összes részvényeket, anélkül, hogy legkevesbé is megérezné. Ez a gyümölcsözés nélkül heverő holt tőke, mely a pénzintézetekben fölgyülemlett, legszomorubb jele annak, hogy iparunk, kereskedelmünk milyen pangásban van. Ezzel a pangással természetesen a vállalkozási kedv is kölcsönhatásban áll, egyik oka a másiknak és viszont. Már csak azért is, hogy az automobil-gyár alapítása alkalmasul szolgál ennek a marazmusnak a megszüntetésére, örömmel kell azt üdvözlönnünk. Egy jobb jövő kezdetének, helyi forgalmunk egészségesebb irányu fejlődésének kétségtelen jelét látjuk benne s azért Arad közönsége nem is tehet nagyobb szolgálatot szűkebb hazája felvirágoztatására, mintha azt minden rendelkezésül álló eszközökkel támogatja. A vaggongyár alapítása óta nem volt Arad forgalmi életében ily fontos momentum, mint az automobil gyár tervben levő megalakítása, és már annál fogva is gyümölcsözőleg és termékenyítőleg illeszkedik bele helyi iparunk keretébe, mert szükségleteinek beszerzésében az itteni vállalatokra, különösen a vaggongyárra fog támaszkodni, amelynek a kocsik előállításában jelentékeny szerepkört szán. Midőn mindezeket a legnagyobb öröm-

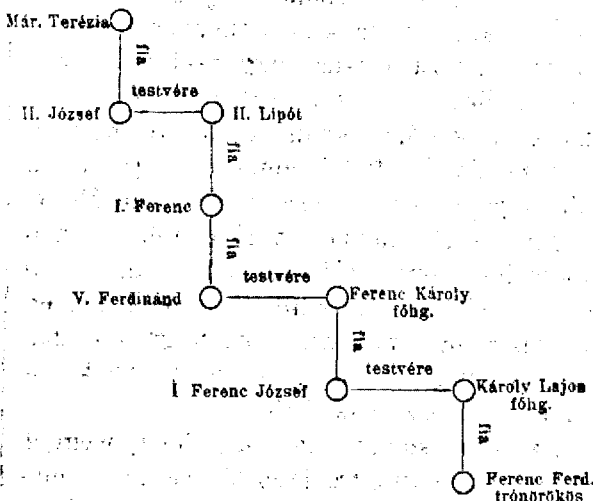
A királyi házról.

Lorenz Ottokár, a nemrég elhunyt kiváló német történetíró, egyik munkájában azt írja, hogy a történelmi események megértésének — minthogy azok nem egyebek emberi cselekedetknél — igen fontos kulcsa a genealogiai ismeret. Ebben sok igazság rejlik, mert hiszen egy-egy ország sorsa még ma is nagymértékben függ attól, hogy ki az, aki az: élén áll: az egyén helyes megértésének és megítélésének igazi kulcsa pedig a család történetének az ismerete. Ezen az alapon igen sok tekintetben nagyon helytálló következtetés vonható a múltból és jelenből a jövőre.

A ma uralkodó Lotharingiai-Habsburg-ház anyai ágon, Mária Terézia ágán, folytatása ugyan a régi Habsburg-háznak, de voltaképpen a Lotharingiai ojtásból fakadt, egészen új hajtás.

A Lotharingiai-Habsburg-család genealogiai történetében öröndetes jelenség, hogy a trón nem egyenes előszülött ágon öröklődik tovább, hanem bizonyos, feltűnő gyorsan ismétlődő rendszerességgel odább-odább száll az utóbbszülött ágakra, úgy hogy a trónöröklés grafikai képe nem egyenes vonal, aminőnek lennie kellene, ha a trón apáról fiúra öröklődne át, ha-

nem valósággal lépcsőzetes ábrát mutat. Ime, a trónöröklés genealogiai rajza Mária Terézia óta (a trónra jutottak bekerített ponttal vannak feltüntetve):

Ez az oldalra szállás, amennyiben emberi szemmel előrelátható, ismétlődni fog Ferenc Ferdinánd után is, mert az ő gyermekei, a Hohenberg hercegek, tudvalevőleg ki vannak zárva a trónöröklésből. Így tehát ő utána testvéreinek, Ottó főherceg elsőszülött fiának van kilátása a trónra.

Ez a jelenség pedig, amely immár több generáción át rendszeresen ismétlődik, családi

szempontból igen nevezetes. Mert azt mutatja, hogy az előbbszülött ágak kevésbé életképesek, vagy mondjuk szabatosabban: a fajfentartásra — eddig legalább — kevésbé képesek, mint az utóbbszülött ágak.

De van ennek jelentősége történelmi szempontból is. Mert a trón nem öröklődve apáról fiúra, minduntalan meg-megszakad az az egyéni hagyomány, amely minden egyes családban a szülők egyéniségéből sugárzik ki, megtölti az egész családi légkört és többé-kevésbé átöröklődött minden egyes gyermekre. Mi ugyyszólván minden trónváltáskor egészen más családi légkörben, más családi felfogásban nevelkedett, egészen új emberrel állunk szemközt, akit még hozzá — születésekor nem tarthatván számot a trónra — rendszeren nem is trónörökösnek nevelnek.

Másik jellemző vonása a Lotharingiai-Habsburg-háznak a meglehetősen szaporaság. Mária Terézia tizenhat gyermeke közt csak három családfolytató volt ugyan, de a családnak 1737-től máig százkilencvennégy tagja született, a kik közül száztizennyolc elhalálozott, ma az uralkodóháznak hetvenhat élő tagja van, még pedig harmincegy férfi és negyvenkét nő. A család ma már eljutott a hatodik nem-

mel és a sikerbe vetett bizalommal konstatáljuk, nem mulaszthatjuk el Sármezey Endre főmérnök és Varjassy Lajos polgármesterről méltánylólag megemlékezni, kiknek első sorban köszönhetjük, ha nálunk Aradon lesz az első, még pedig a világhírű Westinghouse-cég által alapított automobil-gyár.

A helyőrség nagygyakorlatai.

Aradi bakák Belényesen és Deliblaton.

Tavaszi szemle a várban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 8.

Az utóbbi éveknek sok kalamitása és nehézségei után, amelyekkel a hadseregnek az ujoncok bevonulása és kiképzése körül meg kellett küzdenie, most már rendes kerékvágásba tértek a hadsereg dolgai. Az aradi helyőrség csapatainál is hosszabb szünetelés után visszatérhettek az előírt munkaprogram keresztülviteléhez és ma már ott tartanak, hogy rövidesen befejezik a program egyik legfontosabb részét, a századkiképzést. Ennek bevégezése után megkezdődik a csapatoknak nagyobb kötelékekben való oktatása s honvéd és községi hadseregbeli katonáink elhagyják a várost, hogy táborozással és nagyobb meneteléssel kombinált gyakorlatokon érvényesítsék azt a tudást és készséget, amelyet a téli és tavaszi hónapok alatt a szakasz- és századkiképzés során elsajátítottak.

Az aradi 34. gyalogdandárnál most az, alosztálybeli kiképzés közvetlen befejezése előtt még egy ünnepélyes aktus volt, amelyet más években sokkal előbb szoktak megtartani. Az ünnepszamba menő aktus *Arendt* Lajos vezérőrnagy tavaszi szemléje volt, amelyet tegnapelőtt és tegnap tartott meg a 33. gyalogezred aradi zászlóaljai és pótkerete fölött. A *Frühjahrs-Inspektion* a katonai szabályzat értelmében tudvalevőleg mintegy hivatalos alkalom a legénység panaszainak előterjesztésére és ezért mindig nagy fontosságot tulajdonítanak a szemlének. A házi ezred csapatai ezuttal is két oszlopban a várbeli disztéren voltak fölállítva; de külső megjelenésük lényegesen elütött az

zedékig. Az első két nemzedék már egészen kihalt.

Feltűnő az a nagy különbség, amely a férfiak és nők közt az átlagos életkor tekintetében mutatkozik. Míg ugyanis a férfiak átlagos életkora 42 esztendő, a nőké csak 27. A legnagyobb kort mégis nő érte el: *Mária Klementina* főhercegné. Lipót szicíliai herceg neje, aki életének 84-ik évében halt meg. A férfiak közt legöregebb volt *Ferdinánd* császár és király, aki meghaladta a 82 esztendőt.

Jellemző vonása az uralkodóháznak genealogiai szempontból az is, hogy mindig több nő volt a családban, mint férfi. A mai napig született nők száma 106, a férfiaké csak 88. Az élők közt a nők ez idő szerint *nyolccal* vannak többen a férfiaknál.

A nőknek ez az állandóan túlnyomó száma pedig jelentős dolog történelmi szempontból is. Jelentős a házasság fontos kérdésénél fogva. Mert valamint az egyes ember életében nagyfontossága, gyakran döntő momentum a házasság, épp úgy áll ez a családokra is. Az uralkodó házakra meg éppenséggel sokszorosan áll — főképp a nemzetek szempontjából. Semmiképpen sem közömbös a nemzetre nézve, hogy uralkodóháznak valamelyik tagja — akár férfi, akár nő — kit választ hitvestársul.

Nézzük már most a nagy leány-áldás ter-

eddi szemléktől. Dandárparancsnoki intézkedésre ugyanis az egyes zászlóaljak más-más egyenruházatban és felszereléssel vonultak ki a szemlére. Az ezred törzskara és 1. zászlóalja diszgyenruházatban, a 8. zászlóalj tábori felszereléssel és végül a második oszlopban fölállított 4. zászlóalj és a pótkeret kimenő ruházatban jelent meg a szemlén.

Arendt vezérőrnagy *Dietrich* Albert ezredparancsnok jelentése után századról századra fogatosította a szemlét. Majdnem minden századnál több-kevesebb legény állott ki a sorból és terjesztette elő kívánságát. Erdekes, hogy a kérések jórésze a gyalogságtól a huszársághoz való áthelyezésre vonatkozott. Az ezrednél szolgáló sok lovászfű és gazdálkodó legény előadta a tábornoknak, hogy polgári foglalkozásokban alaposan megtanulták a bánásmódot a lovakkal, megszerették a lóval való foglalkozást és ezért szivesebben is teljesítenék a lovasszolgálatot, holott tudják, hogy ez jóval nehezebb. A legénység óhajait a vezérőrnagy jegyzőkönyvbe vétette, de egyben értésére adta a kérelmezőknek, hogy kevés reményük lehet a kérés teljesítésére. Az ezrednek most amúgy is csökkent létszáma van, amelyet további áthelyezésekkel nem apaszthatnak.

A kérelmezők másik nagy csoportja *időelőtti szabadságot* kért. Ezeket a kívánságokat is tudomásul vette a brigadéros, de kedvező elintézés az áthelyezés megtagadását követelő oknál fogva nem ígérhetett.

A szemlének főérdekesége az volt, hogy valami nem volt. Az összes kivonult csapatokban nem akadt egyetlen legény sem, akinek valami panaszja lett volna akár általában a bánásmód, akár valamely főjebbvaló ellen. Jóllehet a legénységet előzőleg kioktatták, hogy jogában áll a szolgálati ut mellőzésével, bármilyen panasszal a vezérőrnagy elé lépni és sérelmet, bántalmat, szóval mindazt elmondani, ami a szívében fekszik, — egy közlegény sem vette igénybe a panaszjogot.

A tegnapelőtti szemlét tegnap a zádorlaci téren a legénység kiképzésének, harc-készültségének és katonai magatartásának megvizsgálása, majd a legénységi szobák megtekintése követte. A szemlék végeztével *Arendt* vezérőrnagy a tisztikarnak megelégedését fejezte ki a látottak fölött, amelyekről most jelentést fog

mészertes következményeit ebben a tekintetben. A királyi házban ma nyolc- kilenc eladó leány van és számuk a legközelebbi években egyre szaporodni fog. Ennyi eladó leány gondot okoz még egy uralkodóháznak is. Főképpen a mienknek, amely a házasságnál nagy tekintettel van egyebek mellett a vallásra is. Már pedig a római katolikus uralkodóházakban ez idő szerint nem sok a házassulandó fiatal ember; magában a családban pedig szintén csak három van. Menyasszonynak való ellenben van a többi római katolikus fejedelmi családokban is elég. És mi következik ebből? Az, amit az utóbbi időben mind gyakrabban tapasztalunk: hogy a Lotharingiai-Habsburg-ház leányai nem uralkodócsaládokból választanak férjet.

Ez a dolog sokkal nagyobb jelentőséggel bír, mint első tekintetre látszik. Nekünk, magyaroknak, meg egyenesen kárunkra van. Mert a ma érvényben levő rendelkezések szerint minő családok közt válogathatnak házasságuknál a királyi ház tagjai, hacsak nem akarnak rangon alól való házasságot kötni és viselni annak következményeit? Csakis az uralkodóházakkal egyenlő rangú főúri családok közt. Ilyen család pedig van Asztriában, meg Németországban elég, de nálunk, Magyarországon csak egyetlen egy: az Esterházy hercegi család. Abban sincs ez idő szerint, házassulandó férfi. Kiknek van

tenni a nagyváradi 17. hadosztály parancsnokságának.

A házi ezred június 20-ig folytatja a századkiképzést, július 20-ig pedig zászlóaljgyakorlatokat végez. Augusztus közepéig ezredgyakorlatokat végez. Augusztus közepéig ezredgyakorlatok lesznek, amelyek után az ezred Bihar megyébe vonul, hogy ott résztvegyen a nagyváradi 33. dandárral megtartandó dandárgyakorlatokon. Ezek *Belényes* hegyes-völgyes vidékén lesznek és csak szeptember közepén érnek véget. *Hadosztálygyakorlatokba ezuttal nem vonják az aradi házi ezredet.*

Az aradi honvédszászlóalj teljes nyári munkaprogramját még nem állapították meg véglegesen. Egyelőre csak annyi bizonyos, hogy a július 15-én véget érő zászlóaljgyakorlatokat az augusztus 1-ig tartó ezred-, majd az augusztus 17-től szeptember közepéig tartó dandárgyakorlatok követik. Ezeket Temes megye déli részén *Deliblat* környékén tartják meg a *Iugosi* 46. és a szegedi 45. honvéddaloldandárok, *Jahl* Gusztáv altábornagy, kerületi parancsnok vezetése mellett.

Az aradi 12. huszárezrednek és az aradi honvédduszárosztálynak nyári gyakorlati sorrendjét a közelebbi hetekben küldik meg a felsőbb parancsnokságok.

Az üzletvezetőség palotája.

A Béla-teret rendezik.

Uj utcanyitás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 8.

Az államvasutak aradi üzletvezetőségének régi terve, hogy az üzletvezetőség különálló palotát kapjon, a megvalósulás előtt áll. A városi mérnöki hivatal és az üzletvezetőség már meg is állapodtak a palota helyére nézve és ezt a Béla téren jelölték ki. Most csupán a törvényhatósági bizottság jóváhagyó határozata szükséges s az üzletvezetőség a közel jövőben már ki is írhatja a 700,000 koronába kerülő palotára a pályázatot.

Az üzletvezetőség tudvalevőleg arra kérte a városi tanácsot, hogy tűzze ki a június havi közgyűlés sorrendjére azt a beadványát, amely-

tehát kilátásuk a magyar királyi ház leányainak kezére? Az osztrák, cseh és német főuraknak, akiket sorsuk abba a kedvező helyzetbe juttatott, hogy egyenlő rangúaknak vallhatják magukat az uralkodóházak tagjaival.

Nagyon természetes, hogy minden ilyen házassággal egyre előbbre nyomul, egyre erősödik az osztrák, cseh és német befolyás az uralkodó család körében, sőt kebelén belül. A magyar meg mindinkább hátraszorul. Súlyos csapás ez ránk nézve nemzeti szempontból és sajnos, nem igen van rá kilátás, hogy a közel jövő e tekintetben enyhülést hozzon.

Fodor Teréz gondolatai.

Írta: Marasztlyné Szederkényi Anikó.

... Hogy megváltoztatja az embert a szerencsétlenség. Nem az vagyok én már, aki azelőtt.

Voltam egy elég hű, rátarti kislány. Ma vagyok szomorú, nagyon szomorú asszony. Az a tegnapi kislány olyan volt, mint a higany. Nem volt maradása egy helyen. Ide-oda szök-kent. Jól csak akkor érezte magát, ha vidám emberek vették körül.

En szegény asszony, hogy fáj nekem a kacagás. A szívembe nyilalik minden mosoly. Mert azt hiszem, engem csufol ki. Rettegek, ha ki kell lépnem a négy fal közül. Szeretném, ha birtokomban volna a büvös köpeny, hogy

ben a palota részére ingyentelket kér a várostól. A tanács eleget tett az üzletvezetőség kérésének s egyúttal megbizta a városi mérnöki hivatalt, hogy a palota helyére vonatkozólag kezdje meg a tárgyalásokat az üzletvezetőséggel.

Virdgh Lajos városi főmérnök a napokban tanácskozott Sztankovics Miklós üzletvezetővel és a palota helyére nézve létrejött közöttük a megállapodás. A főmérnöknek azt az előterjesztését, hogy a palota a Béla térre kerüljön, az üzletvezető elfogadta. A mérnöki hivatal tervrajza szerint a palota a Mittelmann-féle gyár déli határvonalával egy vonalra esik, a város felé néző homlokvonallal. A hosszúsága pedig a vasuti állomás felé terjed.

A főmérnök a város nevében kikötötte, hogy a palota kétemeletes legyen s hogy azt a 26 ezer négyszögmeternyi területet, amely az éjszaki homlokvonaltól az élővizcsatornáig terjed, az államvasutak a saját költségükön töltsék fel. Sztankovics üzletvezető a városnak ezt a két kikötését is elfogadta.

A mérnöki hivatal az üzletvezetőségi palota helyére nézve létrejött megállapodásról jelentést tett a városrendezési bizottságnak, amely ma délelőtt megtartott ülésén foglalkozott a kérdéssel. A bizottság elfogadta a mérnöki hivatalnak azt az indítványát, hogy a város a palota részére 1200 négyszögölnyi területet ingyen engedjen át az üzletvezetőségnek és általában magáévá tette a jelentést.

A palota építésével kapcsolatban a bizottság azt az indítványt terjeszti a közgyűlés elé, hogy a Dengl-féle háztól a korcsolya-tavon keresztül harminc méter széles új utca tervének kidolgozására utasítsa a mérnöki hivatalt. Az új utca tengelye a kiépítendő új vasuti felvételi épület középtengelyébe esnék.

A bizottság mai ülésén felmerült az egész Béla-tér rendezésének terve és erre vonatkozólag javaslatot terjeszt a közgyűlés elé. A Béla-tér részleges rendezése már az üzletvezetőségi palota építése alkalmával megkezdődik, amennyiben az üzletvezetőség elhatározta, hogy a palotának a város felé néző homlokzata előtt elterülő területet parkirozza.

Az összes terveket és az eddig létrejött megállapodásokat az e havi közgyűlés elé terjesztik.

Suciu János a Vajda-esetről.

A dulakodás részletei.

A nemzetiségi képviselők hétfőn Vajda Sándorral bemennek a Házba

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 8.

Az országgyűlésen tegnap lejátszódott botrányos jeleneteknek valószínűleg folytatása lesz. A nemzetiségi képviselők nem hagyják annyiban a dolgot, s elhatározták, hogy bármi történjék, ők nem hagyják magukat terrorizálni s Vajda Sándor még is meg fog jelenni a képviselőházban. Abból az alkalomból, hogy tegnap az ülésteremből kikergették Vajdát, az Aradi Közlöny munkatársa felkereste Suciu János dr. nemzetiségi képviselőt, aki nemcsak tanuja volt Vajda Sándor megkergetésének, de akinek szerepe is jutott ebben a legujabb afférben. A képviselő az országszerte nagy feltűnést keltő eset részleteiről a következőket mondta:

(Wekerle Sándor kézfogása.)

— Bármennyire tagadja is a félhivatalos Magyar Távirati Iroda, az a bizonyos kézfogás tényleg megtörtént. A nemzetiségi képviselők, mintegy hatan, meglehetősen korán érkeztek a házba s Vajda Sándor szokott helyén foglalt helyet. Közvetlen közel hozzá, a padsorokat elválasztó szűk folyosó tulsó oldalán ült le Mihályi Tivadar s Vajdával beszélgetett. Alig ültek ott néhány percig, mikor Wekerle Sándor miniszterelnök odajött s előbb Vajda Sándorral, majd Mihályi Tivadarral kezet fogott s kissé indulatosan a következőket mondta:

— Mit csináltak már megint? Mért nem hagyjátok ezt össze? Meglátjátok, ebből megint botrány lesz.

(Horváth József szerepe.)

Vajda Sándort legelőször Horváth József képviselő vette észre, aki a terem tulsó oldaláról látta, a mikor Vajda bejött az ülésterembe.

— Nézzétek! — kiáltotta — Vajda bejött a Házba! Itt van ez a hazaáruló gazember!

Kiabálására a közelben álló képviselők figyelmesek lettek, s ekkor ment Wekerle Vajdához és Mihályihoz. Horváthot ez annál inkább fel-tűzelte s szinte magából kikelve sietett a nemzetiségi képviselők padsorai felé s folyton azt kiabálta:

— Gazember, kipofozlak a Házból!

— Én, látva azt, — mondta Suciu dr., — hogy a különben cingár Horváth tényleg abból a szándékból közeledik, hogy inzultálja Vajdát, a padok közötti folyosón elállottam utját s egész nyugodtan mondtam:

— Tessék vigyázni és megfontolni, mit tesz. Mielőtt valamire ragadtatja magát, a Ház tekintélye legyen a szeme előtt.

— Mit tesséköljük egymást — kiáltott Horváth, — akár mi lesz, én kipofozom azt a gazembert.

Miután azonban látta, hogy nem engedem a hátam megett ülő Vajdához, dühös szemeket meresztett rám, aztán sarkonfordult és elment. Egyenesen az előadói emelvényre sietett, leült egy székre s onnan kiabált a nemzetiségiek felé, amit azonban a zajtól nem igen lehetett érteni. Végre is a higgadtabb képviselők addig csendesítették, míg elhallgatott s elfoglalta rendes helyét.

(Hogy kerekedett a botrány?)

Az egész ház zibongott, de az ülés megnyitásáig semmi különösebb dolog nem történt, sőt az elnök is elég csendben nyitotta meg a tanácskozást. Az elnöki előterjesztések után még Kossuth Ferenc is jelentést tett egyről-másról s csak ezután állott fel Eitner Zsigmond s utána Rákay László, a kik azt javasolták, hogy míg Vajda, a hazaáruló jelen van, ne folytassák az ülést. Felszólalásaik után nagy zaj kerekedett, s e pokoli zenebona közepette emelkedett szólásra Polit Mihály, aki Zakariás János tegnapi aposztrófálására személyes kérdésben akart felelni.

— Mit akar? — kiáltották feléje a függetlenségi pádjáról azok, a kik azt hitték, hogy Vajda Sándor érdekében akar felszólalni.

— Uljón le! Vízet az öregnek! hangzott kórusban.

Polit Mihály engedve az erőszaknak leült de azután Vlád kelt fel, hogy a Politon elkövetett inzultus miatt a házszabályokhoz szót kérjen.

láthatatlan legyenek. Az arcomon egyre szegyenpir ég. Azt gondolom, hogy mindenki csak rólam, az én nagy szerencsétlenségemről beszél.

Ugy bánt, ha szóra kell nyitnom számat. El tudnék lenni beszéd nélkül hónapokig. Egy kis horgolással a kezemben, millió; meg millió gondolat a fejemben ülök reggeltől estig. Ugy elmerülök bennük, hogy nem is hallom, ha megszólítanak . . .

Járok-kelek. Ugy tűnök föl sokszor önmagamnak, mintha nem is én volnék én. Olyan hihetetlen mindez. Erősen megfeszítem agyam és elgondolom a történeteket. Egy pillanat, néhány rövid perc és az ember élete tönkre van téve. Néhány rövid perc és egy hosszú-hosszu emberélet bánja meg. Bele lehetne ebbe örülni . . .

És az az ember . . . Hogy kerül engem. El-sápad, ha az utcán véletlenül meglát. Átsiet a tulsó oldalra. Tudom, hogy nem szeret. Talán ő is megvet. Ő is utál. Olyan hihetetlenül hangzik ez. Lehetetlennek is tartom. Ez az emberélet, amelyet a mi csókunk teremtett meg, — egybefűz minket. Nem lehet ez másképp. Minden hazugság lehet a földön, de a születendő élet igazság. Dicsőséges gyümölcse a természet örök törvényének. O, a természet törvényei csodák. Kábulok, szédülök, ha gondolkozni kezdek fölöttük.

Olyan különössé tett engem az anyaság. Megtanított gondolkodni. Sok mindent másképpen látok most, mint azelőtt. Óriási hibákat látok körülöttem. Éppúgy, mint ahogy minket, lányokat, nem nevelnek anyáknak, a fiukat sem nevelik apáknak. Ki mondja az

ifjunak: te vagy a teremtés ura. Te és senki más. Mert nálad van elhelyezve az embertermelő erő. Te vagy megihletve a fajfontartás nagy munkájára. Te vagy az ur. Légy méltó erre. Légy féltékeny az isteni részre, ami benned van. Tartsd szentnek. Vigyázz, nehogy megszegyenülj abban, ami létednek legfőbb ékessége. Tiszteld az emberteremtő magot. Ne hullajtsd el uton-utfélen, mert keservesen megbűnhődöl érte. Ha nem becsüled meg, akkor majd eljön az idő, amikor kicserepesedett ajakkal, kétségbeesett lélekkel vágyakozol utána. Aki az életet elpazarolja, uton-utfélen eldobálja, az kétségbeejtő magányosságban fogja végesni életét. Keserű irigységgel fogja nézni, mint kacagnak mások a dus termést aratva, míg ő körülötte nem lesz más, mint rossz szagot árasztó dudva. Büzös, kártékony gyom, a mit az elhibázott ifjuság, élet vetett el . . .

Ki beszél így az ifjuságnak? Senki. Csoda-e hát, ha a férfi nem érez annyi szeretetet sem a tőle eredő élet iránt, mint a négylábú barom. Amit a nőnél pótol némiképp a természet, azt a férfinél nem hozza helyre semmi.

Az anyához nagyon közel van gyermeke: A szive vérével, önéletével növeli föl. De a férfi mit tud minderről. Tanítsák hát meg. Tanítsák meg arra, hogy ne csupán gyönyörözzenek a természet és szerelmek. Hanem becsülni is tudja az emberi magot. Akkor nem fog a mag uton-utfélen dudvákat teremni . . .

. . . Bárcsak már megérkeztél volna szegény apátlan gyermekem.

Még két hosszú, hosszú hónap és te itt leszel. Várlak, nehezen várlak.

Majd ha megjössz, beszélgetünk. Tudom, a te pici lelked meg fog érteni engem. Látom magam előtt harmatos szemeidet. Tudom, hogy azok meg fognak vigasztalni engem. Szeretnék rólad beszélni, nagyon sokszor sokat. De kivel? Nincs senkim, senkim.

Anyám is elítél engem. Ő sem látja bennem az anyát, csak a bukott leányt. Pedig ez is nagy tévedése, súlyos hazugsága a társadalomnak. Az a szerelmi elbukás, ha valaki szerelem nélkül engedí át magát. De én, nagy, forró önkívületben hódoltam a férfinek, akit mindenkifölött szerettem. Bukás ez? Nem, ez nem lehet bűn. Hiszen csak egy fáradság, egy mindennapi, közönséges formáság ez, amit elmulasztottam. A természet törvénye itt áldozata az emberszabta formának. Én érzem ezt és büszke vagyok az anyaságomra. Éppen olyan szent ez, mintha a pap megáldotta volna. Sőt szentebb annál. Mert azt a szerelem áldotta meg. Mert mi még akkor szerettük egymást, nagyon szerettük.

. . . Idekünn szomorú fellegek tornyosulnak. Pedig még pár perc előtt ragyogott a világ. Az én életemnek nagy viharai is jönnek. Félek, nagyon félek. Anyám az én legnagyobb ellenségem. Tudom, hogy vadul gyűlöli az én ártatlan eljövendő picinyemet, de én meg fogom őt védeni. Ez a mag nem fog dudvát hozni. Nem . . .

— Mit szemtelenkednek?

— Ki kell dobni!

— Mit akartok, hazatérők?! kiabáltak minden oldalról, mikor látták, hogy Polit után egy másik nemzetiségi képviselő bátorodik szólásra jelentkezni.

E zürzavar közepette jött a terembe Somogyi Aladár s három padsorral előttem foglalt helyet. Alig telepedett le, hátra fordulva kiáltotta:

— Kiverem a házból! Kipofozom! — S mintegy önmagától felizgatva felugrott, s a mögöttem ülő Vajda Sándor felé sietett. Én a szűk folyosón elállottam utját, mire ő kiakart kerülni. Látva azonban, hogy ezt nem engedem, egyenesen nekem jött és hátra felé tolt. Miután kezeit a mellemre feszítette, én a vállait ragadtam meg s részint kézzel, részint vállal rövid dulakodás keletkezett köztünk közt. Mig én teljesen egyedül állottam, Somogyinak több képviselő érkezett a segítségére, s én éreztem, hogy lassan-lassan hátrafelé szorítanak. Ekkor abba hagytam a támadást, a két oldalt álló padokba fogóztam, s lábaimat a padok alján megfeszítve azon fáradoztam, hogy az előre nyomuló képviselőket feltartóztassam.

Ekkor valaki felém kiáltott:

— Ne tessék Somogyit bántani!

— Nem bántom — kiáltottam — csak visszartartom.

Somogyi látva, hogy velem nem boldogul, engem ott hagyott, néhány lépést visszafelé ment, majd egy padra lépve, s a padokon át ugrálva Vajda felé tartott. Mikor abba a padsorba ért, amelyben Vajda helyet foglalt, az ülésre lépett. Ebben a pillanatban kapta el őt Popovics lugosi esperes, s erősen átkarolta, úgy hogy Somogyi Aladár mozdulni sem tudott. Mindez néhány perc alatt történt.

Közben Mihályi, a nemzetiségi párt elnöke azt mondta a körülötte álló nemzetiségi képviselőknek, köztük Vajdának is:

— Ne várjunk tovább! Távozzunk!

Vajda Sándor ekkor kilépett a padból, s arccal az elnöki emelvény felé, hátrálni kezdett. A folyosóra vezető ajtó függönyei között még néhány percig várakozott s aztán távozott. Mindössze 15–20 függetlenségi képviselő csinálta a botrányt, akiket a többiek az egész idő alatt folyton csittítottak. Ezek, Vajda távozását látva, erélyesen közbe léptek.

— Már elég volt! Kinn van, maradjatok veszteg! — kiabáltak ingerülten s nagynehezen helyre állott a rend.

(Suciú János dr. afférja.)

— Körülbelül egy negyedóra múlva — folytatta Suciú képviselő — hozzám jött Hentaller Lajos és még egy képviselő és felelőségre vontak Somogyi nevében.

— Somogyi elégtételt kér tőled, — mondta Hentaller — mert az előbb hátulról lefogtad es gáncsot vetettél neki.

— Ez nem áll — szoltam én. Hozzám nyult és én védekeztem, de gáncsot nem adtam neki. Különben is nem vitatkozom. Beszéljetek megbizottjaimmal, Vlád Aurél és Brediceanu Koriolán képviselőtársaimmal.

Ezek aztán kimagyarázták, hogy nekem sértő szándékom Somogyival szemben nem volt, sőt inzultus sem történt. Ezt Somogyi segédei tudomásul vették, mire az affér befejezést nyert.

Délutánra sürgős pártgyűlést hívott össze az elnök a tegnapi közgyűlés tárgyában, ezen azonban már nem vehettem részt, mert házam építése dolgában szombaton okvetlenül haza kellett jönnöm. Miután a tegnapi két órai vónattal hazajöttem, nem lehettem jelen a párt-

gyűlésen, de a vasárnap délutánra összehívott gyűlésre okvetlenül Budapestre utazom.

(Lemondanak-e a nemzetiségi képviselők?)

— Tegnap az a hír terjedt el, hogy tekintettel a mentelmi jog brutális megsértésére, az összes nemzetiségi képviselők lemondanak mandátumaikról. Ez a híresztelés a sajtóba is belekerült s ma már általánosan beszélnek róla. Mondhatom önnek, hogy ebből egy szó sem igaz. Mihályi Tivadar elkeseredésében mondhatott ilyesmit, de ez nem áll. Ez ugyan kedves dolog volna némelyeknek, de mi nem hagyjuk magunkat terrorizálni, annál kevésbé leszünk hajlandók ilyen nyilvánvaló házsabálysértés miatt levonni a konzekvenciát. Nem azért nem tesszük ezt, mintha félnénk az esetleges új választás meglepetéseitől, de nem akarjuk a népet most az aratás idejéhez közel felzaklatni, s eszünk ágában sincs, hogy a kormánynak az ellenzékkel szemben tapasztalt szokásos eljárásának magunkat kitegyük.

(Revolveres felvonulás.)

— Arról a revolveres felvonulásról, amelyet mi a házból rendezendők leszünk, mit sem tudok. Nem akarok a holnap pártgyűlésnek praesjudikálni, de tudom, lesz egy olyan határozat, hogy hétfőn mind a huszonöt menjünk be a képviselőházba. Természetesen magunkkal visszük Vajda Sándort is és kíváncsiak leszünk, lesz-e a Házban valakinek bátorsága az elnök színe előtt megsérteni egy képviselőtárs mentelmi jogát. Ha ez bekövetkeznék, ehhez képest a Perczel eset kis miska lenne Hisz ilyen módon akárki preskribálható és lehetlenné tehető lenne a Házban. A Vajdaféle esetet magunk resteljük első sorban, mert mi nem vagyunk a magyarság ellenségei. De ő kétszeresen is elégtételt szolgáltatott azért, amit tett. Először bocsánatot kért, s ennek ellenére — másodsor — jegyzőkönyvi megróvást kapott. Ezzel expialta a dolgot, s most mégis tovább üldözik? Igen is, bevisszük Vajdát a Házba — de fegyvertelenül. Mi nem bánjuk, akármi történjék, legyen, ha kell még nagyobb botrány, bántalmazzanak bennünket, mi mindezt elfogjuk tűrni. De azt előre mondhatom, hogy nem tétlenül. A turbulens elemek legteljesebb ellenállásunkra fognak akadni, mert mi egyikünket sem engedhetjük kiltítani abból a Házból, ahol megjelenünk törvény adta jogunk van.

— Végül csak azt kívánom megjegyezni — fejezte be a képviselő a beszélgetést — hogy az ellenünk indított legujabb hajsza nem terjedt ki az egész függetlenségi pártra, csupán egy kis töredékére. Ezzel azonban igen rossz szolgálatot tettek a kormánynak. A román nép által lakott választó kerületekben nagyon meg fogja érezni ezt a koalíció. A Vajda proskribációjával szemben pedig sikerült elérniük azt, hogy a hazai románság körében Vajda Sándor ma Janku népszerűségével vetekedik. Bár két hónap előtti ballépését igen sokan elítélik és helytelenítik, de éppen a terroristikus módszer miatt ezek is feltétlenül eltekintenek az elkövetett hibától, s miután azt ugyis jóvátette, most már kivétel nélkül övé az egész románság rokonszenve.

(Wekerle káfogása.)

Suciú Jánosnak azt a kijelentését, hogy Wekerle miniszterelnök kezét fogott Vajdával, ma — amint fővárosi tudósítónk táviratozza. — Wekerle cáfolatával szemben Maniu Gyula nemzetiségi képviselő is megerősíti. Kijelenti továbbá, hogy egész idő alatt Vajda mellett ült és az ő jelenlétében fogott kezét Wekerle Vajdával.

Királyi kegyelem négy aradi rabnak.

Csak a gyilkosok kaptak.

A postamesternő kérelme.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 8.

A király negyvenéves uralkodói jubileuma alkalmából az egész ország ügyészségei felterjesztették azoknak a raboknak a névsorát, akiket a nevezetes évfordulóra való tekintettel megkegyelmezésre ajánlottak a felségnek. Az aradi királyi ügyészség is felterjesztette a maga jóviseletű és kegyelemre érdemes rabjait, a kik közül négyre rá esett a királyi kegy sugara, s megszabadultak hátralévő súlyos börtönbüntetésüktől.

Az aradi megkegyelmezettek, száma a többi ügyészségekéhez arányítva igen csekély, de ennek legfőbb oka az, hogy az igazságügy-miniszteriumtól kapott irányelvek értelmében kegyelemre nem számíhattak azok, a kik nyereszkedésből követtek el büntetést. Így esett el a kegyelemtől Orosz Pálné postamesternő is, akiért hat gyermek sir otthon. Pedig az ügyészség igen melegen ajánlotta a szerencsétlen asszonyt, akit nyomoruságos helyzete sodort a bünbe. Miután a király határozott kívánsága volt, hogy a vagyon elleni büntetéseket nem kaphatnak kegyelmet, Orosz nével sem tehetett kivételt az igazságügy-miniszter, a ki tehát végig le fogja szenvedni azt a büntetést, amelyet rá a törvény súlyos keze mért.

Az aradi királyi ügyészséghez a napokban érkezett le az igazságügy-miniszternek a megkegyelmezésekről szóló leirata, amelyet egész terjedelmében az alábbiakban közlünk:

Magyar királyi igazságügy-miniszter.

Ü császári és apostoli királyi Felsege folyó évi május hó 26-ik napján kelt legfelsőbb elhatározásával magyar királyi koronáztatásának negyvenedik évfordulója alkalmából a halált okozó súlyos testi sértés büntette miatt egy évi börtönre ítélt Bortis Juonnak, a súlyos testi sértés büntette miatt kilenc hónapi börtönbüntetésre ítélt Baló Konstantinnak, az emberölés vétsége miatt három havi fogházra ítélt Laszkucz Márknak büntetések hátralévő részét, az emberölés vétsége miatt hat hónapi fogházbüntetésre ítélt Budai Imrének egész büntetését legkegyelmesebben elengedni méltóztatott.

Miről kir. ügyész urat azzal a felhívással értesitem, hogy ezen legfelsőbb elhatározás alapján a fentebb nevezett elítélteket folyó évi június hó 8-án bocsássa szabadon, illetve Budai Imrét a megkegyelmezéséről folyó évi június 8-án értesitse s ennek megtörténtét jelentse.

Budapest, 1907. május hó 29-én.

A miniszter rendeletéből

Kiss Gyula
miniszteri tanácsos.

A királyi kegyelmet egy kivételével olyan rabok kaptak, akik emberéletet oltottak ki. Bortis Juon Józshelyen 1901. július 14-én Jovuca Leontint egy fejszével úgy fejbe vágta, hogy szörnyet halt. Az aradi törvényszék tekintettel arra, hogy tettét erős felindulásban követte el, mindössze egy évi börtönre ítélte Bortist, aki büntetését ez év január 12-én kezdte meg az aradi ügyészség fogházában. A királyi kegyelem tehát hét hónapi vezekléstől mentette meg.

Baló Konstantin Govosdián 1903. március 15-én Vancs Gusztávot egy kapával akként bántalmazta, hogy husz napon gyógyuló súlyos testi sértést okozott rajta. Kilenc hónapra ítélte a törvényszék, a melyből máig hat hónapot kiltott.

Laszkucz Márk 1906. szeptember 2-án Erdőhegyen a gazdája, Steinberger Mór revolvérrel véletlenül agyonlőtte **Bánfi Mártont**. Az ügyészség gondatlanságból okozott emberölés miatt fogta perbe s a törvényszék három havi fogházbüntetést mért reája. Büntetéséből eddig egy hónapot töltött ki s így annak két harmadától megszabadult.

Ugyancsak gondatlanságból okozott emberölés miatt került a vádlottak padjára **Budai Imre**, a ki Morodán 1904. október 25-én a községi rendőr fegyverét piszkálva véletlenül szíven lőtte **Serán György** morodai lakost. Serán azonnal meghalt. Ezért a gondatlanságból okozott emberölésért hat hónapi börtönbüntetést kapott, a melyet mindeztideig el sem kezdett, s így a királyi kegyelem leginkább reá mosolygott.

Az elítéltek közül kettő, **Bortis** és **Baló** raboskodtak csak az aradi ügyészség fogházában. **Laszkucz Márk** a nagybattyini járásbíró-ság börtönében színlődött. Ma reggel 8 órakor az ügyészség fogházában **Bortisnak** és **Balónak** kiadták a polgári ruháit, a kik el sem tudták képzelni, hogy mit akarnak velök. Kilenc órakor **Dezsőfi Mihály** fogházfelügyelő elé vezették őket, aki felolvasta a kegyelmezésről szóló leiratot s aztán anyanyelvükön is megmagyarázta nekik annak tartalmát.

A szabadságukat visszanyert rabok első pillanatban nem akarták elhinni azt a szerencsét, a mely őket érte, mikor azonban a fogházfelügyelő kijelentette, hogy most már hazamehetnek, sirva fakadtak s magasztalták a királyt. Félénken botorkáltak le az igazságügyi palota lépcsőin s a Maros-utcán végig a Marospartra mentek. Még ekkor sem akarták elhinni, hogy szabadok, s attól tartva, hogy visszahívják őket, örült futásnak eredtek, s csakhamar eltűntek a Marosparti fák közt.

Nagybattyinban szintén délelőtt kilenc órakor hirdették ki a királyi kegyelmet **Laszkucz Márk** előtt. Ő is sirva fakadt, s mikor kiért a járásbíró-ság udvarára, futni kezdett s meg sem állt hazáig.

A szabadlábban levő **Budai Imrének** **Csermő** község előljárósága az előljáróság teljes ülésében hirdette ki a kegyelmet, a melyet mindenki állva hallgatott végig. Azután testületileg a templomba mentek a hol aligha imádkozott valaki buzgóbban a királyért, mint **Budai Imre**.

Egy napos földműves-sztrájk.

Vörös zászlók Magyar-Csanádon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 8.

A mezőgazdasági munkásoknak eddig lapangó bérmozgalma két nappal ezelőtt egy **csanádmegyei** községben komoly formában kitört. A munkások mintegy intőszóra abbahagyták a munkát és követelésekkel állottak elő. A gazdaközönséget meglehetősen anyagi veszedelem fenyegette a hirtelen kitört sztrájk következtében. A veszedelem azonban a hatóság tapintatos közbelépése folytán egy nap alatt elvonult s a munkások részleges eredményt elérve, ismét megkezdtek az abbahagyott munkát.

Az egynapos földművelő-sztrájkról makói tudósítónk az alábbiakat jelenti:

Két nappal ezelőtt valóságos forrongást idéztek elő a mezőgazdasági munkások a **csanádmegyei Magyarcsanád** községben. Tegnapelőtt a kora reggeli órákban mintegy ötven **vörös zászlót** hordoztak körül a község utcáin és a mezőgazdasági munkások abbahagyva a mun-

kát, tömegesen csoportosultak a zászlók alá. Csakhamar az éves cselédek is csatlakoztak a sztrájkolókhöz.

A hirtelen kitört sztrájk nagy riadalmat keltett a gazdák között. A sztrájk hírére **Thaisz Géza** makói járási főszolgabíró csendőrökkel jelent meg a községben. A főszolgabíró tapintatos eljárásának megvolt az eredménye. A sztrájkolók egy napi munkaszünet után valamennyien aláírták az egyezséget és másnap munkába állottak.

A munkások engedtek szigorúan kiszabott követeléseikből, viszont a munkaadók is méltányosak voltak. A gazdák az eddig ígért tizenkettedik rész helyett megadták a tizenegyed-részt. A biztosított terménymennyiség azonban megmaradt a már régebbi megállapodás szerint az öt métermázsza buza.

Návay Tamás, csanádvarmegye főispánja ma elismerő levelet intézett **Thaisz Géza** főszolgabíróhoz és ebben megköszönte azt a tapintatos bánásmódot, amelylyel lehetővé tette, hogy a sztrájk nagyobb arányokat nem öltött s amelylyel a békét munkaadó és munkás között létrehozta.

A Fehér Kereszt ünnepélye.

Kabaret-est a Baross-parkban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 8.

A koronázás 40 éves jubileumának alkalmából az aradi Fehér Kereszt egyesület tudvalevőleg nagyobb szabású parkünnepély rendezését határozta el. Ezt az ünnepélyt holnap június 9-én délután és este tartják meg a Baross-parkban oly széles keretekben és minden részletben sikerült műsorral, hogy a nyári évad egyik legpompásabb multságának ígérkezik. Arad közönségének minden rétegében már napok óta élénk érdeklődés mutatkozott az ünnepség iránt, amelynek tisztá jövedelmét rendkívül humánus és nemes célnak, az aradi gyermekkórház alapjának juttatják. Az emberbaráti intézmény megalkotásán fáradozók ez uton is kérik Aradváros közönségét, hogy minél tömegesebben jelenjenek meg az ünnepélyen, amelynek pompás összeválogatott műsora is megérdemli a legteljesebb támogatást.

Az ünnepély védnökei: **Wenckheim Frigyes** gróf és neje, **Zselénszky Róbert** gróf és neje, **Károlyi Imréné** grófné, **Csekonits Endre** gróf, **Hyunyady Károly** gróf és neje, **Bohus Zsigmond** báró, **Bréda Vikorné** grófné, **Arendt Lajos** és neje, **Almássy Dénes** gróf, **Fábry Sándor** dr. özv. **Hauer Károly** né, **Dániel Tibor** báróné, **id. Neuman Adolf**, **Neuman Dánielné**, **özvegy Purgly Lajosné**, **Wadowszky Gusztávné**.

Az egyesület tisztikara: Elnök: **Károlyi Gyula** gróf. Helyettes elnök: **Müller Károly**. Alelnökök: **Varjassy Lajos**, **Dálnoki Nagy Lajos**. Igazgató főorvos: **Leitner Ernő** dr. Titkár: **Keller Lajos**. Pénztáros: **Exterde Kálmán** br. Elnöknő: **Gróf Károlyi Gyuláné**. Helyettes elnöknő: **Lócs Rezsőné**. Alelnöknők: **végvári Neuman Dánielné**, **Avarffy Gyuláné**. Orvosok: **dr. Fodor Ödön**, **dr. Borsos Béla**. Ügyész: **dr. Kereszties Gyula**. Elenőr: **Szántó Gyula**.

A Park-ünnepély műsora a következő: Délután 3 órakor. A kiosk erkélyéről tárogató szóló. 4 órakor. Az Aradi Atletikai Club bussball játéka. 5 órakor. A Máv. dal-egylet hangversenye, **Szilágyi Gyula** karnagy vezetése alatt. 1. Dalár-induló, **Rieger F.** 2. Magyar népdalok, **Gaál S.** Markotányosné. 4. A remény, **Hoppé R.** 6 órakor. Az Aradi Atletikai Club humoros nemzetközi távgyalogló versenye a Baross-park bajnokságáért. Este 7 órakor. Az aradi waggongyár dalkörének hangversenye, **Zoltai Mátyás** tanítóképezdei tanár, karnagy vezetése alatt. 1. A harmonia dicsőítése, **Huber Károly**. 2. Magyar egyveleg. 3. Szabadság-dal, **Huber Károly**. 4. Egyveleg, **Takorodó, Erkel Ferenc**. Este 8 órakor. A

kiosk erkélyéről tárogató szóló. Előadja **Joanovics Sándor**. Este fél 9 órakor. Nagy tűzijáték a Maros tulsó oldalán.

Este fél 10 órakor Cabaret. Conferenszió **Mariházi Miklós**. Szereplő művészek: **Kállay Jolán**, **H. Novák Irén**, **Faludy Károly**, **Leővey Leó**, **Szathmáry Árpád**. A kioskban az ünnepély tartama alatt megtekinthető a **Fehér Kereszt** sorsjáték 80 drb. nyeremény képe. A szünetek alatt a 33-ik gyalogezred zenekara és két jóhirű aradi cigányzenekar szórakoztatja a közönséget. A közönség szabad rendelkezésére áll 3 helyen felállított hideg buffet, cukrászda és a pezsgő sátor, hol Arad város előkelő hölgyei fogják kiszolgálni a közönséget. A hideg buffet és cukrászdát **Mihályi Gyula** látja el, felülvizsgálat étárjegyzék szerint.

A bajai főnyeremény.

Kié a millió?

Törlések a főkönyvben.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 8.

A Bajai Kereskedelmi- és Iparbank ellen tett följelentés újra az izgalmas érdeklődés közepébe vetette a hírhedt milliós nyeremény dolgot. **Eckert Antal** bajai kertész a bünvádi följelentésben valósággal bűnügyi regénybe illő históriát mond el.

Novemberben a banktól **Székely** ügynök közvetítésével részletre ő is megvett egy kétszáz korona névértékű konverziós jelzalsorsjegyet. December 27-én volt a húzás, amelynek eredményét nem kísérte figyelemmel. Január 18-án este, amikor ő távol volt Bajától, történt aztán, hogy **Prigly Károly**, a bank pénztárosa és **Wagner Sándor** könyvelő megjelent az üzletben és feleségétől kérték a részletivet azzal, hogy „hiba van a dologban.” hogy „rosszul könyvelték el.” Eckertné csak megmutatta nekik az ivet, másnap reggel azonban, mikor szolgálta jött érte, a leányával elküldte. Wagner vette át a bankban s vagy tíz perc múlva visszahozott egy részletivet azzal, hogy már kiigazította a hibát.

Január tizennyolcadikán Wagner újra megjelent az üzletben, elmondta Eckertnének, hogy férje nagyon magas áron vette meg a sorsjegyet, a bank igazgatósága hatvan koronát elengedett. Az asszony Wagner a férjéhez utasította, aki január végén hazajött s akkor Wagner rábeszélte, hogy fogadja el az ajánlatot, szolgálta vissza a részletivet a bank elismervénye ellenében, mert a sorsjegyet a bank letétben őrzi. Április elején nyilvánította ki a bank a milliós nyereményt. Eckert Antal Laforsch bajai cipész mestertől megtudta, hogy a 2219. sorozatu 40. számú sorsjegy nyert. Akkor fogott gyanut, hogy valami összefüggés lehet Wagner látogatásai és a főnyeremény között. A bank letéti nyugtáján az ő sorsjegye 2219—41. számmal szerepelt.

E ment a bankba, ahol az igazgató, az ügyész és Wagner fogadta, megmutatták neki a részletivkönyvet, amelyben szabálytalan törléseket észlelt, ezért május 23-ikán a rendőrkapitánytól a bank részletüzletének megvizsgálását kérte. A vizsgálat megállapította, hogy Eckert lapján az eredetileg irt számot kitörülték s utólag a 2219—41 et irták s a főkönyv 708-ik tételében nyoma látszik, hogy az eredetileg irt Eckert nevet kitörülték.

Dr. **Winkler** ügyész, aki a kihallgatásokat végzi, szintén megállapította, hogy a részletkönyvben csakugyan törlések vannak. A nyomozás eredményét természetesen feszült figyelemmel várja mindenki.

A koronázási jubileum.

A főváros díszben. — Ünnepi isteni tisztelet a Mátyás templomban. — Samassa beszéde. — A király a törvényhozókhöz. — Új titkos tanácsosok. — Az amnesztia-levél.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 8.

Azokban a szűk keretekben, a melyeket a koronázás negyvenedik évfordulójának ünnepelésére megszabtak, nagy díszszel, pompával folyt le a fővárosban a király jubileuma. Az ünnep fő-része a Mátyás-templomban tartott ünnepi istentisztelet. Magyarország hivatalos előkelősége, főuri világa, s egyéb notabilitásai nagy számban, pazar csillogású díszruhákban jelentek meg az istentiszteleten, a melyen a szentbeszédet Samassa József, egri biboros érsek tartotta. Az istentisztelet után a király a törvényhozás két házának, s a fővárosnak küldöttségeit fogadta. Végül udvari ebéd volt, amelyen azonban már csak az udvar legszűkebb környezete vett részt.

A mai nap történetéhez tartozik, hogy a hivatalos lapban ma jelent meg a belső titkos tanácsosi kinevezések második sorozata. Ugyancsak ma látott napvilágot a király kézírata, amelyben a jubileum alkalmából százhatvannégy elítéltnak kegyelmet ad.

A koronázási jubileum ünnepeiről és egyéb részleteiről a következő tudósítást vesszük:

Felvonulás a várba.

A király megkoronázásának negyvenéves jubileuma alkalmából az ünnepek sorozatát hálaadó istentisztelet kezdte meg. A fényes Te Deum a budavári koronázó Mátyás templomban volt. Ebből az alkalomból a vár utcái lobogódszt öltöttek. Minden házon nemzeti színű zászló lengett, a hidakat és hajókat is nemzeti lobogóval díszítették. A fényesnek ígérkező felvonulás nagy érdeklődést támasztott a közönségben és már a kora reggeli órákban nagy tömegben vonultak fel a kíváncsiak. Az összes közlekedési eszközök, villamos, társaskocsik, gőzszikló tele volt emberrel. A hidakon is valóságos népvándorlás vonult végig. Kilenc órára már sűrű fekete embertömeg lepté el a várbeli utcákat. Színes tavaszi toalettkben öltözött hölgyek, ünneplő fekete ruhás urak állottak sorfalat a gyalogjárókon. A rendőrség is nagyszámban vonult fel. Amerre az udvari fogatok elhajtattak, kordont huzott a gyalogjárók szélén. Az uttesten díszbe öltözött tisztviselők intézkedtek, rendelkeztek.

A jubileumi misén résztvevők felvonulása kilenc órakor kezdődött. Hintókon, gumitalpas bérkocsikon, automobilon robogtak fel a díszmagyarba öltözött urak, méltóságok, hivatalos személyiségek, törvényhozók. Remek, ragyogó, színes kép volt az egymásután gördülő fogatok, a benne ülő drága színpompás magyar díszben levő urak, akiknek tömegét a főpapok bibor palástja és a palotahölgyek tündöklő, értékes magyar díszruhája élénkítette. Kaleidoskópszerűen váltották fel egymást a káprázatos színek s negyed óra alatt a Mátyás templom főbejárójánál emelt baldachin alatt valóságos tábor képeztek a kucsmás, csizmás, drágakövekkel ékített díszmagyaros urak. Egymásután érkeztek a mágnások, katonai méltóságok, püspökök, képviselők, főrendek.

Fél tíz óra tájon érkezett meg a korona-

örök imponáns csapata. Szálas, hatalmas emberek, piros egyenruhájukban, csillogó alabárdjukkal imponáns hatást keltettek. Bevonultak a templomba és a hajó kétoldalán állottak sorfalat. Utánuk fogaton érkezett *Fejérváry Géza* báró, a darabont testőrség parancsnoka. Nyomban követte kocsiját *Wlassics Gyula*, a közgazgatási bíróság elnökének fogata. Ezután sorra érkeztek *Zichy Aladár* gróf, a király személye körüli miniszter, *Kossuth Ferenc* kereskedelemügyi miniszter, akit a tömeg megélt, *Apponyi Albert* gróf kultuszminiszter a nejével, *Wekerle Sándor* miniszterelnök, *Darányi Ignác* földmívelésügyi miniszter. Utoljára jött meg *Andrássy Gyula* gróf belügyminiszter. *Boda Dezső* dr. főkapitány fogadta tisztelegve. A belügyminiszter kezét fogott a főkapitánynyal, majd néhány szót váltva vele, megvárta a fogatát követő *Andrássy* grófok kocsijait. Az *Andrássy* grófi család egyszerre érkezett a templomba.

Most zárt kocsik robog a főbejáró elé. Három *negyvennyolcas honvéd* szállt ki belőle. A 48-as honvédegyesületek küldöttsége. A tömeg megélt a nagy idők tanuit. *Justh Gyula* képviselőházi elnök vezetésével megérkezik ezután a Ház elnöksége képviselők csoportjától kísérve. Közben automobil töf töffje hangzik fel. Néhány főrend jön gépkocsin. Megérkezik *Samassa József* dr. bibornok érsek. Utána jönnek a főpapok. Majd *Ajtai K. Sándor*, az egyetem rektora hajtát a templomhoz. Utána viszik a rektori méltóság jelvényeit. Háromnegyed tíz órára csaknem mindenki megérkezett. Az elhelyezés és rendezés nagy figyelmet igénylő, fáradtságos munkáját *Jekelfalussy Zoltán* cs. és királyi kamarás látja el.

Pont tíz óra volt, amikor jelezték az udvar felvonulását. Az udvar hét hintón érkezett a templomba. Az első kocsiban a király és *Ferenc Ferdinánd* trónörökös foglaltak helyet. A közönség rivalgó éljenzéssel fogadja. A második kocsiban *József* főherceg és *Augusta* főhercegnő, a harmadikban *Klotild* és *Erzsébet Henriette* főhercegnők ültek. A király katonás tartással száll ki kocsijából, megvárja, míg a főhercegi család is kiszáll, azután bevonul a templomba. A többi hintót a kíséret tagjai foglalják el. A negyedik kocsiban *Paar* és *Bolfrass* főhadsegédek, az ötödikben *Driancourt* és *Rumerskirch* szárnysegédek, a hatodikban *Szegedy* Gina udvarhölgy, *Batthyány* Béla gróf kamarai előjáróval, a hetedikben *Szirmai* grófnő udvarhölgy. A kíséret bevonult a templomba s ezután megkezdődött az istentisztelet.

Az ünnepi mise.

Samassa bibornok-érsek az „Ecce sacerdos magnus” hangjainál vonult be a szentélybe, a hol magára öltötte díszes egyházi ornátusát, majd *Párvy* Sándor és *Szmrecsányi* Lajos püspökökkel és *Andor* praelátussal és az apostoli kettős keresztet vivő *Bogisich* püspökkel a főbejárathoz vonult s Felsége fogadására.

Nemsokára megjelentek a templomban *József* főherceg gyermekei, *József* Ferenc főherceg, *Zsófia* főhercegnő és *László* főherceg, vilá-

mindjárt az oldalbejáraton át az oratorium felé tartottak.

A király *Samassa* bibornok érsektől és az apostoli kettős keresztet vivő *Bogisich* püspöktől kísérve a festői öltözötű magyar koronaörök sorfala között a szentélybe vonult és az ott számára előkészített bibortrónon foglalt helyet; balján *Bogisich* püspök ült az apostoli kettős keresztrel.

A király bevonulásakor megszólaltak az orgona hatalmas hangjai és ezek kísérete mellett az énekhar, gyönyörű szabatossággal, a Királyhimnusz lélekemelő melódiáját adta elő. Mire a király és a királyi család tagjai helyet foglaltak megkezdődött a Tedeum.

Az ünnepi mise.

Midőn a király, családja tagjaitól körülvéve, elfoglalta helyét a szentélyben, az evangélium oldalán emelt trónon, a Mátyás-templombelseje felejthetetlen, magasztos és ritka látványt nyújtott: a magyar társadalom színe-java, urak és hölgyek, a magyar király tiszteletére ragyogó díszmagyarban.

A király mellett imaszámolyokon *Ferenc Ferdinánd* főherceg, *József* főherceg és *Augusta* főhercegnő, mögöttük *Klotild* főhercegnő és leánya, *Erzsébet* főhercegnő foglaltak helyet. A király és *Ferenc Ferdinánd* főherceg pompás magyar lovassági egyenruhában, *József* főherceg mint egyszerű honvédhuszárezredes jelent meg, a főhercegnők pedig mesés, kincseket érő, drágakövekkel és gyöngyökkel díszített magyar öltözékekben. A szentély ugyanezen oldalán voltak a kíséretetek: *Montenuovo* herceg első főudvarmester, *Aehrenthal* báró közös külügyminiszter, *Czirák* Béla gróf főudvarnagy, *Fejérváry* Géza báró, a m. kir. darabonttestőrség kapitánya, *Paar* Ede gróf és *Bolfrass* báró főhadsegédek, *Apponyi* Lajos gróf magyarországi udvarnagy, *Spányik* Béla őrnagy, *Pongrácz* Artur őrnagy és *Bronner* Károly őrnagy szárnysegédek, *Kerzl* dr. udvari tanácsos vezértörzsorvos. *Daruváry* Géza udv. tanácsos, *Podhoránszky* és *Margutti* őrnagyok, *Rumerskirch* báró százados szolgálattevő kamarás. *Batthyány* Béla gr. százados szolgálattevő kamarás. *Szegedy* Gina és *Szirmai* Sarolta grófnő udvarhölgyek. Az oratoriumból *József* főherceg gyermekei: *József* Ferenc főherceg, *Zsófia* főhercegnő és *László* főherceg nevelőik *Takács-Tolvay* gróf és *Mihalovics* főhadnagy társaságában gyönyörködtek a pompás látványban. A kíséretekkel szemben foglaltak helyet a magyar kormány tagjai: *Wekerle* Sándor dr. miniszterelnök, *Kossuth* Ferenc, *Darányi* Ignác, *Andrássy* Gyula gróf, *Apponyi* Albert gróf, *Zichy* Aladár gróf. *Jekelfalussy* Lajos, *Josipovich* Géza és *Günther* Antal, továbbá az országgyűlés két házának elnökei *Dessewffy* Aurél gróf és *Justh* Gyula, *Schönaich* közös hadügyminiszter, *Burián* István báró közös pénzügyminiszter *Plener* Ernő, a közös legfőbb számvevőszék elnöke, *Medakovics* Bogdán, a horvát országgyűlés elnöke, *Rakovszky* István, a m. kir. állami számvevőszék elnöke, *Oberschall* Adolf, a Kuria elnöke, *Wlassics* Gyula, a közgazgatási bíróság elnöke, *Fülepp* Kálmán főpolgármester és *Bárczy* István polgármester.

A templom hajója négy részre volt osztva, mindegyik tele előkelőségekkel.

A hölgyek csoportja mellett a konzuli kar foglalt helyet; ott voltak *Wedel* Bothó gróf német főkonzul, *Fontenay* Lajos vicomte francia főkonzul, *Lwow* Sándor orosz főkonzul, *Clarke* Seymour Frigyes angol főkonzul, *Chester* Frank Dyer amerikai főkonzul, *Loutfi* bejtörök főkonzul, *Derussi* György román főkonzul.

zul, Patkovicz Tivadar szerb főkonzul, Mattioli Pasqualini olasz főkonzul, Bánó Jenő mexikói főkonzul, Spas Constantinovich bolgár ügyvivő, Stralborn Vilmos attasé, Durazsó márkai olasz konzul.

Szemben a baloldalon volt a zászlósurak és a főpapság csoportja: Mellettük foglalt helyet a tábornoki kar Ziegler Alfréd lovag altábornagy és Bihar Ferenc tábornok vezetésével. Ukküll Gyllenband Sándor gróf hadtestparancsnok, vezénylő tábornok gyengélkedése miatt szabadságon lévén, az ünnepségen nem vehetett részt.

A főhajóban két részre szétosztva, a titkos tanácsosok, kamarások, főrendiházi tagok, országgyűlési képviselők és minisztériumi képviselők foglaltak helyet.

Samassa érsek beszéde.

Istentisztelet közben Samassa József egri bíboros érsek lendületes beszédet mondott, a melyben megemlékezett a 40 év előtt történelekről és idézett egy részt abból a beszédből, a melyet akkor Simor bíboros-hercegprímás intézett az uralkodóhoz.

Amikor a nemzet örvendő emlékézzel ünnepeli a király koronázásának 40. évfordulóját — folytatta az érsek beszédét, — e nagyjelentőségű határvonalnál lelkünk önkéntelenül a multak emlékébe mélyed, amelyből várakozással fordulunk a jövő felé. Jövönk a gondviselés titka. Mindamellét bátorító vigasztalást merítünk ama történelmi nagy igazságból, hogy minden állam fönmaradásának biztosítékai ugyanazok, amelyekre megalakulásakor helyezkedett. És ezek a magyar nemzetre nézve valóságos, hon- és szabadságszeretete, törhetlen ragaszkodása a trónhoz. E ragaszkodás forrása abból a meggyőződésből fakad, hogy az uralkodóház és a nemzet érdekét és sorsát, a király és haza iránti hűséget szétválasztani sohasem lehet. Igaz ugyan: a történelem nem szorosan kimért, változatlan folyamatban halad. Nagyok az eltérések fordulatok aanyira, hogy még a valószínűtlennek bekövetkezése is valószínű. De rendszerint mégis hasonló okok hasonló eredményeket szülnek. A jövő megítélésének nincs biztosabb mértéke, mint annak föllismerése, hogy idők hosszú során át ugyanolyan okokból az események legtöbbször milyen eredmény származott. A nemzet a történelem e tanulsága szerint égre emelt tekintettel nyugodtan nézhet a jövőbe, tudván, hogy fönnállásának, nagyságának és méltóságának mértéke attól a hűségtől függ, amelylyel megalakulása biztosítékaihoz ragaszkodik.

Az ősz főpap e szavakkal végezte beszédét:

— Éljen királyunk itt népeink hűségében és szeretetében minél hosszabb időknél át. Éljen egykor isten menyei országában örök időnkig.

A beszéd után, amely mély hatást tett a királyra és az ünneplő közönségre, bevégezték a tedeumot. A mise végeztével a bíboros főpap ismét a főkapuig kísérté a felséget, aki a kapunál megkérdezte az ősz érsektől, hogy nem fárasztotta-e ki az istentisztelet. Samassa erre azt felelte, hogy nem érzi magát fáradtnak.

Most előállottak az udvari fogatok és a király kíséretével ugyanolyan sorrendben hajtottak vissza, aminőben jöttek.

A törvényhozás hódolata.

Az ünnepi mise után a király a várpalotában fogadta a főrendiház, a képviselőház elnökségét és a főváros polgármestereit.

A főrendiház küldöttségét Dessewffy Aurél gróf vezette, aki üdvözlő beszédében hivatkozott a magyar nemzetnek dinasztikus érzésére.

A király erre azt vállasolta:

— Örömmel fogadom a magyar főrendiház hódolatát. Megelégedéssel tapasztaltam, hogy azon átalakulás, amelyen a főrendiház uralkodásom alatt átment és amelynek folytán a nemzet kimagasló férfianak tágabb terét foglalja magába, a főrendiházat hagyományos magas hivatásának betöltésére fokozottabb mértékben képessé tettem. Bizton számítva a főrendiháznak a trón és a haza érdekében való további áldást hozó tevékenységére, benső köszönetet mondok hódulatukért.

A felség ezután néhány percig beszélgetett Dessewffy gróf elnökkel s Kemény Kálmán báró és Széchényi Sándor gróf alelnökökkel, akiknek távozása után a képviselőház elnökségének fogadása következett.

Justh Gyula a felséghez intézett beszédében elmondta, hogy a magyar képviselőház nevében mély hódolattal üdvözlök a királyt és egyuttal arra kéri, hogy tartsa szíves jóindulatában a magyar nemzetet, amely törhetetlen hűséggel ragaszkodik koronás királyához és alkotmányos jogaihoz egyaránt.

A király válasza a következő volt:

— Örömteljes köszönettel fogadom hódolatukat, mint a magyar képviselőház királyhűségének és hazafias érzelmeinek újabb zálogát. Jól esik szívemnek e napon arra a fényes fejlődésre gondolni, amelyet kedvelt Magyarországom és társországoi a lefolyt 40 esztendő alatt fölmutattak. Remélem, hogy magyar nemzetem a képviselőház áldásos munkássága mellett fokozódó fölvirágzásnak megy elébe, egyre növekvő fényt adván Szent Istvánnak előttem és a nemzet előtt egyaránt szent koronájának.

A beszéd után a felség kezét fogott a hódolat kifejezésére megjelent Justh, Rakovszky István és Návay Lajos alelnökökkel és tíz percig társalgott az elnökség tagjaival, akik ekkor megköszönték a felségnek titkos tanácsosi kinevezésüket.

A főváros a királynál.

A főváros küldöttségét Fülepp Kálmán főpolgármester vezette a király elé. A főpolgármester hosszabb beszédet intézett a királyhoz, amelynek végén a főpolgármester átnyújtotta a felségnek a főváros hódoló feliratát.

A király a főpolgármester beszédére a következőket felelte:

— Ualkodásom legjobb örömei közé tartozott látni, mily rohamosan fejlődött koronázásom óta szeretett magyar székes fővárosom, mint gyarapodott gazdagságban és szépségben, első sorban polgárai állhatatos munkássága folytán. Kérem önöket, adják át a főváros összes lakosságának köszönetemet hódolatuk nyilvánításáért.

A felség ezután még rövid ideig beszélgetett a polgármesterekkel és melegen érdeklődött a főváros ügyei iránt.

Udvari ebéd

Délután 6 órakor a királyi vár ujtarmében udvari ebéd volt, amelyen a felségen kívül József főherceg, Augusztá, Klótild és Erzsébet, Henriett főhercegnők, Aehrenthal báró külügyminiszter, Eszterházy Pál gróf külügyminiszteri osztálytanácsos és a budapesti tábornoki kar vettek részt. A magyar kormány tagjai nem voltak hivatalosak az ebédre.

A trónörökös Budapesten.

Ferenc Ferdinánd főherceg trónörökös ma reggel 6 órakor a keleti pályaudvaron érkezett Bu-

dapestre. Hivatalos fogadtatás nem volt, a pályaudvaron csak Lachnit állomásfőnök és Pavlik rendőrfelügyelő várták. A főherceg báró Rummerskirch őrnagy, kamarai előjáró kíséretében a Tököly-, Rákóczi-uton, Marokkói-utcán át a Várba hajtatott, ahová 7 órakor reggel megérkezett. Az uttesten a korai reggeli óra dacára is nagy közönség várta a trónörökös érkezését.

A trónörökös a Bécsből jövő személyvonaton jött, amelyhez egy szalonkocsit csatoltak. A főherceg így a négy óra alatt megtehető utat tíz óra alatt tette meg. A rendőrség nagy számmal vonult ki a pályaudvarra, amelyen — a főherceg kívánságára — senki sem fogadta hivatalosan. Azután udvari fogaton a várba hajtatott.

A mai titkos tanácsosok.

A hivatalos lap mai száma folytatja a kitüntetések sorozatát a titkos tanácsosságokon. Titkos tanácsosságot kaptak: Gróf Nákó Sándor fiúmei és magyar-horvát tengerparti kormányzó, gróf Andrássy Sándor országgyűlési képviselő, dr. Párvy Sándor szepesi püspök, báró Wesselényi Miklós koronaőr, Rakovszky István és Návay István képviselőházi alelnökök, herceg Esterházy Miklós, gróf Esterházy Miklós Móric, gróf Majláth György főrendiházi tagok és gróf Jankovich Aladár a magyar főrendiház és a horvát-szlavon-dalmát országgyűlés tagja. A közös pénzügyminiszterium tisztikarában dr. lovag Kniazoluski Kázmérnak jutott titkos tanácsosság. Megjegyezzük, hogy a kinevezések irásán ma is hiányzik a „valóságos” szó.

Azok közül, akik nem hivatali állásuk révén jutottak a belső titkos tanácsossághoz, Eszterházy Miklós herceg 1869-ben, Bécsben született, Sopronmegye örökös főispánja és tartalékos hadnagy a 11. huszárezredben; 1900-ban aranygyapjas lovag lett. Eszterházy Miklós Móric gróf Rómában, 1855-ben született, az egyházpolitikai javaslatok ellenzékének egyik vezére volt, s a néppárt szervezésében is részt vett. Azután a néppárttal egy nyílt levél kíséretében szakított s a politikától is visszavonult. Neje Schwarzenberg Franciska hercegnő. Majláth György 1854-ben született; néhai Majláth György országbíró legidősebb fia. Esztergom megye főispánja volt, de ezen állásáról a Wekerle-kormány megalakulásakor az egyházpolitikai program miatt lemondott. Neje Zichy Sarolta grófnő, Zichy Nándor gróf leánya. Végül Jankovich Aladár gróf 1850-ben született; a katonai pályán volt, s négy évig szolgált a 10. sz. honvédszázadban. Szlavóniában Cabunában lakik.

Mindenesetre érdekes, hogy Wekerle második miniszterelnöksége idején azok jutottak titkos tanácsossághoz, a kik az első miniszterelnökség idején a legádázabb harcot viselték ellene.

A király kegyelemlevele

Ma jelent meg a hivatalos lapban az ünnepi amnesztiára vonatkozó királyi kézirat. A hivatalos lap ezt a következőképpen adja közre:

O császári és apostoli királyi felsége folyó évi március hó 29-én a következő tartalmu legfelső kéziratot méltóztatott a kir. igazságügyminiszterhez intézni:

Kedves Günther!

Magyar királyiá koronáztatásomnak negyvenedik évfordulója alkalmából kegyelemben amennyire lehet, azokat is részesíteni óhajtom, akik a büntető igazságszolgáltatás által vannak sújtva.

Ezenélfogva eivárom Önnek javaslatát oly elítéltek megkegyelmezése tárgyában, akik megelőzőleg büntetett miatt még soha sem voltak büntetve, s a jelenlegi büntetésüknek alapjául szolgáló törvényszegést csupán vétkes gondatlanságból, vagy a nyo-

masztó inség, vagy végre a szenvedélyek pillanatnyi kitörése által ösztönözve követők el, az utóbbi két esetben büntetésüknek jelentékeny részét már kiállották, s kiknek megkegyelmezése szükségét szenvedő, s ártatlan családokra való tekintettel különösen kívánatosnak látszik.

Elvárom továbbá, hogy hasonló javaslatot természetesen Elém azon egyénekre vonatkozólag is, akik Személyemnek vagy házam tagjainak bántalmazása vagy megsértése miatt vannak elítélve, ha egyéniségüknél vagy a törvényszegés elkövetésének körülményeinél fogva kegyelmemre méltóknak mutatkoznak.

Végre felhívom önt, hogy az e célból szükséges intézkedéseket akként tegye meg, hogy e tárgyban hozandó kegyelmi elhatározásom folyó évi június havában foganatosítható legyen.

Kelt Bécsben, 1907. március hó 29-én.

FERENC JÓZSEF, s. k.

Günther Antal, s. k.

Ezen legfelső meghagyás folytán a kir. igazságügyminiszter a kir. főügyészek és a letartóztatási intézetek igazgatóságainak meghallgatása után külön jegyzékbe foglalva összesen 164 elítéltet ajánlott királyi kegyelemre. Előterjesztése tárgyában kelt az aláb bíbelgelső elhatározás:

Magyar igazságügyminiszterem előterjesztésére a mellékelt jegyzékben névszerint felsorolt elítéltek szabadságvesztés büntetésének még ki nem töltött részét, illetőleg a részben befizetett pénzbüntetések még hátralevő részét és a behajthatatlan pénzbüntetés, helyettesítő szabadságvesztés büntetés, azoknak az elítélteknek pedig, akiknek a büntetésük végrehajtása függőben tartatik, egész büntetésüket kegyelemből elengedem s elvárom, hogy jelen elhatározásom lehetőleg koronázásom évfordulója napján foganatosíthatassék.

Kelt Bécsben, 1907. évi május hó 26-án.

Ferenc József s. k.

Günther Antal s. k.

TÁVIRATOK.

A japán-amerikai konfliktus.

Washington, június 8. Ha el is fogadják az Egyesült Államok Franciaország ajánlatát, hogy az Egyesült Államok és Japán közötti konfliktust elsimitja, nem tekintik még valószínűnek, hogy az ajánlattal tényleg élni is fognak. Franciaország közbelépését éppen olyan szívélyesen fogadják, amilyen szívélyes annak a hangja.

Stolypin nem mond le.

Pétrovár, június 8. Külföldi lapok azon jelentése, hogy Stolypin miniszterelnök lemondott és hogy lemondásának elfogadásától vagy el nem fogadásától függ a birodalmi дума sorsa, minden alapot nélkülöz.

Washington, jun. 8. (Reuter.) A francia-japán egyezményt, amely szövetség jellegével bír, itt úgy tekintik, mintha teljesen kívül esnék az amerikai diplomácia hatáskörén. Csak egyetlen tárgyalásról mondható, hogy folyamatban volt Amerika és Japán között és amely legközelebbi időben valószínűleg diplomáciai összeköttetés tárgya lesz a két állam között és ez egy létrehozandó bevándorlási szerződésre vonatkozik. Diplomáciai szempontból a san franciscói eset, melynél a néptömeg tetlegességeket követett el japán alattvalókkal szemben, el van intézve, mert megállapított, hogy a károsultak a szenvedett sérelmekért San Francisco városától, ottani jog szerint, kártérítést követelhetnek anélkül, hogy Japán és az Egyesült Államok között az összeköttetés megszakíthatnék és nincsen egyetlen ok sem arra, hogy ilyesmitől tartani kelljen. A francia ajánlatot kedvező jelnek tekintik a két állam közötti szívélyes viszony fenntartására.

Egy pohár víz.

Mikor a vízvezeték a városé lesz.

A jövődönék előre vetett fotografái.

Arad, június 8.

Fölvirradt végre a dicső nap hajnala, a mint azt a vizsgákon szavalják. A vízvezeték a városé lett. Az angolok, a kik a városnak mind a két bórét lenyuzták, zsirját kifózták, vérért kiszívták és a veséjét kivágták, kidobattak. Igaz, hogy magukkal vittek másfél milliót; de amint ős aradi nyelven mondják, hol's der Kukuk! — csak ha künn vannak.

Az első nap a melyen a vízműveket a város kezeli. A város ósz polgára, Reicher Ferenc, hátaltét szemekkel néz az Uristen kék hajléka felé: „szép volt tőled, hogy ezt Aradnak megérni engedted!” S annak öröme, hogy ő, a ki a város nehéz küzdelmeit végigszenvette, ezt megérhette: fogja magát, elmegy a városházára, hogy a városilag kezelt vizet megköstölje.

Csakhogy az nem megy olyan simán. A vízért szabályszerűen kiállított és felbélyegezett kérvényt kell beadni az iktatóban.

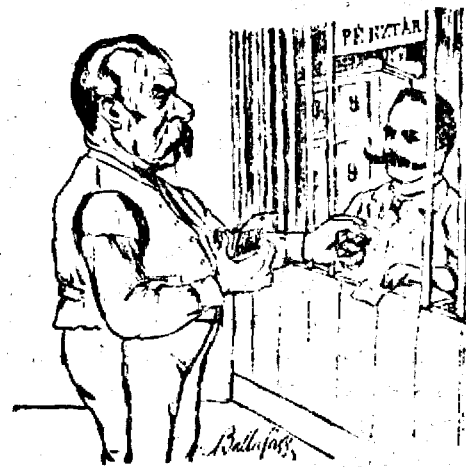
De a hivatal nem lusta. Egy hét múlva az akta már el van intézve, és Lócs Rezső, a gazdasági tanácsos, kiadja az utalványt a kérvényben foglalt vízmennyiségről.

De a városi víz köztulajdon, amelynek kiadását kollékepen ellenőrizni, naplózni kell. Máskép elsikkaszthatnák egy napon a viztorouy nagy rezervoárját. Az utalványt tehát el kell vinni Kilyényi János főszámvevőhöz, aki azt számfejtí. Reicher Károly most már kíváncsi, hogy milyen lesz az a számfejtett víz?

Előre volt látható, hogy a vízvezeték városi kezelése nem fog anélkül menni, hogy arra új hivatalt ne csináljanak. Ez a hivatal a Vízügyi főosztály. Az utalványt el kell vinni oda is. Ennek ugyan nincs semmi célja, de ha már külön hivatal van, annak is dolgot kell adni.

Persze, a vizet ki is kell fizetni. mielőtt az ember megkapja. A városnál nincs bizalom. Reicher Ferenc, a kit már égetően sújt a szomszúság, leviszi öreg testét és az utalványt a főpénztárhoz és ott kifizeti az érte járó garast.

Végre! A vizet maga a polgármester kezeli, az ilyen nehezen megszerzett kincsre magának a város fejének kell ügyelni. A polgármester maga siet kiszolgálni az előkelő kuncsaftot:

— Kedves egészségedro, bátyám! Mit szólsz ehhez a vízhez? És ehhez a praktikus házi kezeléshez, mi?

EGYESÜLETI ELET.

(*) Uj egyesület. Világosan uj egyesület alakul, címe: Világos és környeke kereskedők és tisztviselők köre. Az alakuló gyűlésen szép számban voltak jelen. Ideiglenes elnök: Bódi József nyug. ig. tanító, jegyzővé Happich Gyula adóhivatali ellenőr választatott. Eddig 48 tag jelentkezett.

Öngyilkos matróna.

Sokalta az életet.

Ugrás a második emeletről.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 8.

Borzalmas öngyilkosság történt Szegeden: egy ház második emeletéről a lépcsőházba levetette magát egy hetvenöt esztendősen beteges uriasszony, özv. dr. Weismayer Márk-né, szül. *Auspits* Ottilia. A zuzódás halálos volt: kificamodott, összetört tagokkal, holtan szedték fel a szerencsétlent a kövezetről.

Weismayer-nét nagyfokú idegessége keserítette el annyira, hogy a halálban keresett menedéket. Két évvel ezelőtt, már egyszer kísérelt meg öngyilkosságot; késsel elvágta a nyakát, de akkor gondos ápolással megmenekült. Most aztán megvalósította régi tervét.

Az öngyilkos uriasszony, amióta férje, Weismayer Márk dr. temesvári orvos meghalt, Szegedre költözött s itt lakott a leányánál, aki *Loria* Henriknek, a Strasser és König budapesti terménykereskedő cég szegedi diszponensének a felesége. Még két leánya van és egy fia. Ez utóbbi nemrég kivándorolt Amerikába.

Az idegbeteg matróna a nyarat rendszerint a franciaországi Alix-fürdőben szokta tölteni. Ide készült az idén is s úgy volt, hogy a legközelebbi hetekben utra kel. Egyik külföldön élő asszony-leánya lett volna a kísérője, aki csak a minap írt, hogy egy kissé még várnia kell az indulással, mert előbb neki is elintézni való dolgai vannak. Az idős nő betegsége való tekintettel Lóriáné hajlandónak mutatkozott, arra, hogy ő megy vele utra.

— Nem, leányom — felelt az anya — nem olyan sietős a dolog. Különbösen is még nincsenek rendben a ruháim.

Lóriáné ismételte az ajánlatát, de ezt Weismayer-né gyöngéden elutasította. Valószínű, hogy akkor már az öngyilkosság eszméjével foglalkozott, azonban hozzátartozói előtt a legkisebb jellel sem árulta el szándékát.

Pár nap óta vendégük volt. Lóriáné nővére, Grünfeld Samuné jött Budapestről, hogy anyját elutazása előtt meglátogassa. Az este nyugodtan lefeküdtek. Az öreg nő az ajtó melletti ágyban, Grünfeldné pedig, aki vele egy szobában aludt, az ablak felé eső ottománon pihent. A zsaluk le voltak eresztve, koromsötétség uralkodott a szobában.

Hajnali három óra tájban Grünfeldné felébredt s félálomban úgy hallotta, mintha valaki megnyitotta volna az ajtót. De minthogy sötét volt és tolvajt sejtett, féltében nem ütött zajt, hanem csöndesen fekvé maradt. Négy óra felé újból fölébredt s megrémült tekintete ráesett a nyitott ajtóra. Gyorsan az ajtóhoz futott, bezárta s látván, hogy anyja nincs az ágyban, kiáltozni kezdett a szomszéd szobában alvó sógoráért.

Pár perc múlva már mindenki talpon volt a lakásban és ijedten kezdtek kutatni az öreg urnó után. Kevéssel utóbb *Batts* Agnes szoba-leány kétségbe esve rohant föl és jelentette, hogy Weismayer-né a lépcsőház földszintjén fekszik nagy vértócsában, holtan. Lóriáné leszaladt s ott találták a szerencsétlen asszonyt a kövezeten. Éjjeli pongyola volt rajta. A lépcsőház udvarra nyíló ajtója előtt, baloldalán kissé a földre fordulva, keresztben feküdt. Körülötte nagy darabban megaludt vér piroslott. A fejéből még csöpögött a vér, de teste már jéghideg volt.

Az öngyilkosságot rögtön bejelentették a rendőrségnek, ahonnan *Fodor* Jenő ügyeletes

alkapitány ment ki a helyszíni vizsgálat megajtése végett. A vizsgálat megállapította, hogy Weismayer-né az első emeletről, ahol laknak, fölment a második emeletre és onnan vetette le magát. E mellett bizonyít az is, hogy az öngyilkos nő egyik papucsát a második emeleten találták meg, míg a másik olyan helyzetben feküdt az első emeletről levezető lépcsőn, hogy az csakis a végzetes tett pillanataiban eshetett oda. A holttest úgy kerülhetett az ajtó elé keresztbe, hogy esésközben az egyik földszinti oszlopnak zuhant s ennek következtében az ajtó felé vágódott.

Készülnek a vashidak.

Tárgyalás a hidkölcson felől.

A szakbizottság ülése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 8.

Az aradi vashidak kérdése előreláthatólag most utoljára foglalkoztatja a város szakbizottságait s azután a város megteszi az építkezést megelőző intézkedéseket. A kereskedelmi miniszter, mint már megirtuk, a terveket jóváhagyta s csak a részletterveken kíván még egyet-mást módosítani. Ezeket a módosításokat a városi mérnöki hivatal a miniszter kivására rövid időn belül megteszi s azután kiírják a vashidakra a pályázatot.

Ma délután a hidépítési bizottság ülésén került szóba a vashidak kérdése. A mérnöki hivatal bemutatta a bizottságnak a kereskedelmi miniszter ismeretes leiratát, amelynek egyes megjegyzéseire vonatkozólag *Virágh* Lajos városi főmérnök szolgált magyarázatokkal.

Végül a bizottság a főmérnök indítványára a következő határozati javaslatot fogadta el:

1. Mondja ki a közgyűlés, hogy utasítja a mérnöki hivatalt, miszerint a miniszteri leiratnak megfelelőleg a terveket, költségeket, műszaki és általános feltételeket *átdolgozza*. Az Óvár tere vonatkozó műszaki és árlejtési feltételeket sürgősen beterjessze, hogy a körtöltésre az árlejtést ki lehessen rni.

2. A tanácsot megbizja, hogy a vashidak tervei és az ezzel kapcsolatos műveletek átdolgozása után a vashidakra a pályázatot kiírja és ennek eredményét a közgyűléshez beterjessze.

3. Minthogy a kereskedelmi miniszter által a költségvetésben kifogásolt tételek a hidépítésnek folyamányai és a város közönségének ezen 110 ezer koronát kitevő költség fedezésére alapja nincsen, írjon fel a miniszterhez, engedje meg, hogy ezen költségek a *hidépítésre felveendő kölcsönből fedeztessenek*.

4. Tekintettel arra, hogy a 110.000 korona az összes költségeknek mintegy öt százalékát teszi ki és tekintve, hogy a két millió korona kölcsönnek 65 év alatt leendő törlesztése 5000 koronával kevesebbe kerül, mint az 50 évi törlesztés, ami a kifogásolt tételeknek ugyancsak öt százalékát képezi, engedje meg a miniszter, hogy a kölcsön ne 50, hanem 65 év alatt törlesztessék.

5. Megbizja a polgármestert, hogy az építkezésekhez szükséges két millió korona kölcsön beszerzéséről gondoskodjék és arról a közgyűlésnek jelentést tegyen, hogy arra vonatkozólag határozatot hozhasson.

A határozati javaslatot a bizottság a szerdai közgyűlés elé terjeszti.

Az ülésen *Varjassy* Lajos polgármester elnöklése alatt jelen voltak: Domány József, Domonkos Lajos, Herling Gyula, Lócs Rezső, Ottenberg Tivadar, Reicher Károly, Reisinger Sándor, Révész Adolf, Vannay Gyula, Virágh Lajos, Wadowszky Gusztáv.

Arad koronázási ünnepe.

A templomok és az iskolák.

A vidék ünnepei.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 8.

A király negyvenéves jubileumát Arad is megünnepelte. A délelőtti folyamán az összes templomokban hálaadó istentisztelet volt, amelyeken a megye és Aradvárosa képviseltette magát. Az iskolákban is kivétel nélkül megtölték a jelentős évfordulót. Arad ünnepléséhez csatlakozott az egész megye, amelynek közösségeiben szintén ünnepek voltak.

(Aradon.)

Aradon a minoriták templomában ünnepi mise volt. Reggel 9 óra felé a templom hajója megtelt előkelő közönséggel, amelynek élén a megye és Aradváros, valamint az összes állami hivatalok és a törvényszék testületileg vettek részt. Arad megye képviselőjében ott volt *Károlyi* Gyula gróf főispán, *Dálnoki Nagy* Lajos alispán, *Heppes* Aladár tb. főjegyző s a tiszviselőkar számos tagja. Aradvárosa *Varjassy* Lajos polgármesterrel, *Lócs* Rezső gazdasági tanácsnokkal és *Reicher* Károly városi főügyészszel képviseltette magát. Az állami hivatalok fejei teljes számmal voltak jelen.

Nagy számmal jelentek meg a különböző intézetek és egyesetek kiküldöttjei és a katonaság képviselői.

Az ünnepies nagymisést szent beszéd előzte meg, amelyet *Péter* Pál hitoktató mondott. Tíz órakor nagy tedeum volt, amely után kezdetét vette a nagymise. A nagymisén, amelyet impozáns fénynyel *Csák* Cyrjék dr. tartott meg. *Péter* Pál, *Gubicza* Ernő, *Feiks* Benedek, *Kiss* Gyula, *Kaiser* Mihály, *Takács* Vitus és *Bercsényi* Eleinér segédkeztek. Közben a templom női zenekara gyönyörűen énekelt s a mise végén a Himnuszt is előadta. A hálaadó istentisztelet 11 óra után ért véget.

A Thököly téri görög keleti román székes-egyházban az ünnepi misét *Csorogár* Román papnevelői igazgató szolgáltatta. *Papp* I János püspök helyett, aki Budapesten, a koronázási jubileum ünnepein vett részt.

Ugyancsak hálaadó istentisztelet volt a református templomban, amelyen *Csécsei* Imre ref. lelkész tartott beszédet. A templom itt is színültig megtelt hívekkel.

Az ág. ev. egyház templomában tartott ünnepi istentiszteleten *Frint* Lajos lelkész tartotta az alkalmi beszédet.

Az izr. zsinagógában délelőtti 10 órakor kezdődött az istentisztelet a Szózat eléneklésével. Majd *Kohn* Dávid főkántor zsolnárt énekelt. Az istentisztelet alatt *Vágvölgyi* Lajos dr. helyettes főrabbi alkalmi imát mondott.

A gör. katolikus és gör. keleti szerb egyházakban szintén volt hálaadó istentisztelet, a királyért.

Az elemi iskolákban a délelőtti folyamán kivétel nélkül megtölték a király negyvenéves jubileumát A gimnáziumban, főreáliskolában, kereskedelmi iskolában és a polgári fiú iskolában egy-egy tanár méltatta a nap jelentőségét. Az aradi állami tanítóképző intézet a király koronázásának 40 éves fordulóján sikerült ünnepet rendezett. Ez az ünnep az „Eötvös önképzőkör” zárógyűlése is volt. A tanár karon és az ifjúságon kívül *Varjassy* Árpád és *Faragó* János tanfelügyelők és több szülő vett részt. *Keszler* Károly tanár, elnök megnyitja után az ifjúsági énekkar énekelt, majd *Juhász* Ferenc III ad éves növendék szépen előadott beszédben emlékezett meg a koronázási ünnep jelentőségéről. Ez ünnep keretében kapták meg az önképzőkör pályadíjait a nyertes művek szerzői. *Keszler* Károly tanári elnök záró szavaiban meleg elismeréssel szólott az ifjúság munkásságáról, mire még *Varjassy* Árpád meleg elismeréssel emlékezett meg az értékes munkás szellemről, melyet az ifjúság minden nyilvános szereplésénél tapasztalt. Az ifjúság Egregssy-Farkas Szózatával rekesztette be a másfélórás tartott ünnepséget. Az iskolai ünnepről a tanári kar és az ifjúság a templomba ment.

A polgári leányiskola növendékei a délután folyamán tartották meg énekvizsgával egybekötött jubileumi ünnepségüket. Az ünnepség délután 5 órakor a városház dísztermében kezdődött s díszes közönség jelenlétében mintegy két óra hosszat tartott.

Az aradi iparostanonciskolában a koronázási jubileumi ünnepélyt tegnap este tartották meg. Ez alkalommal Matusik Márton tartott beszédet és nagyobb ünnepélyesség keretében a legjobb tanulót Schmallér János nyomdász tanoncot, ki az Aradi nyomda részvénytársaság tanonca száz koronával jutalmazták.

(Ünnepségek a vidéken.)

Ujszentannán a katolikus, valamint izraelita templomokban hála istentiszteletet tartottak. Délelőtt 9 órakor volt a nagymise, melyen Szirmai János esperes plebános celebrált s amelyen jelen volt az előjáróság, és díszes nagy közönség 11 órakor átvonultak az izr. imaházba, hol a nemzeti színek és virággal díszített templomban Stern Adolf rabbi tartott magas szárnyalatu szép beszédet.

Buttyiban az összes templomokban hálaadó istentisztelet volt a délelőtt folyamán, amelyen az előjáróság, a járásbíró és más hatóságok is jelen voltak. A római katolikus templomban Rösner János plebános tartott nagy misét. A gör. keleti egyház szintén ünnepelt, a zsidó imaházban pedig Dénes Jakab vázolta az ünnep jelentőségét.

Kisjenőn a római katolikus templomban hálaadó istentisztelet volt, amelyen az egész előjáróság megjelent. Erdőhegyen az ev. ref. templomban szintén lélekemelő ünnepély volt.

A megye többi községeiből is számos jelentés érkezett a király negyvenéves jubileuma alkalmából tartott ünnepségekről.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: A csikós, népszimű. Este: A Vig özvegy, operette.
Hétfő: János vitéz, operette. (Zóna előadás.)
Kedd: Dérnyé ifjasszony, szimű.
Szerda: Salome, szimű. Karácsonyi vers, vígjáték.
Csütörtök: Lili, operette.
Péntek: Szép Ilonka, operette. (Zóna előadás.)
Szombat: Az ördög, szimű.

* A megnyitó előadások. Holnap ismét kitárlnak a közönség előtt a szinkör kapui s a szellős arénába újra bevonul egy esztendei távollét után az élet, a jókedv és a taps. Az első előadások, Szigligeti népsziműve, A csikós és Lehár operette a Vig özvegy, bizonyára nagy közönséget fognak vonzani. Az esti előadásokon a Vig özvegy főbb szerepeit ugyanazok játsszák, akik legutóbb: Kállay Jolán, Leövey Leó, Horti Sándor, Zalay Margit, Faludy, Várnay, Kulcsár és Ladiszlav.

* Az első hét játékkrendje. Mozgalmas művészi hétre van kilátás nyomban a szinkör megnyitása után. Mindjárt hétfőn megtartják az első zóna-előadást s ez alkalommal a máig is nagy népszerűségnek örvendő János vitéz kerül színre, a címszerepben Kállay Jolánnal. Kedden viszontlátjuk Herczeg Ferenc bájos alkotását, a Dérnyé ifjasszonyt. Wilde Oszkár nagynatásu álomképe, a Salome is szerepel a műsoron, amely szerdán kerül színre; meg fogja előzni Heltay Jenő ötletes aprósága, a Karácsonyi vers. Érdekes összehasonlításokra nyílik majd alkalmunk a közönségnek csütörtökön, a Lili előadásán, amelynek címszerepében Kállay Jolán lép föl ezuttal először Aradon. Pénteken ismét zóna-előadás lesz, amikor a Szép Ilonka című költői daljátékot adják, végül szombaton Molnár Ferenc sziműve, az Ördög kerül színre.

* Zongora-vizsga. Szalay Arankának, a kiváló aradi zongoratanítónőnek növendékei holnap délután fél öt órakor tartják évváró vizsgájukat a Fehér Kereszt-szálló nagytermében.

* A makói szinkör sorsa. Makói tudósítónk táviratozza: A csanádmegyei színügygyámoltó egyesület választmánya ma délben tartott ülésén döntött a makói Hollósy Kornélia színház őszi szezonja felett. Nádasy József színigazgató kérése folytán került tárgyalásra a dolog, aki előzetes tárgyalások után hajlandónak nyilatkozott az őszi szezont átengedni Makó Lajos szegedi színigazgatónak, tekintve azt, hogy a szegedi szinkör zenekar nélkül nem mehet be Orosházára, míg Makóra átengedik a honvédeknek. A kérésre felelt hosszas vita fejlődött ki s a választmány tagjai egyértelműleg ragaszkodtak ahhoz, hogy Nádasy társulata maradjon meg az őszi szezonra is. Kiemelték a választmány tagjai, hogy Nádasy és szinkörrel teljesen kielégítik a közönség igényét, a műsor változatos, jó s egyáltalán nem látják szükségét a cserének. A határozat elutasító lett volna, időközben azonban megjelent az ülésen Nádasy színigazgató is s élő szóval ismételt és megindokolt előterjesztésére aztán mégis hozzájárult a választmány a cseréhez s így Makó Lajos augusztus hó 17 ikén bevonulhat társulatával Makóra. A jövő évet illetően azonban kimondotta a választmány, hogy pályázatot nem fog kiírni s amennyiben Nádasy József igényt tart a színházra s december hó 1 ig bemutatja társulatának névsorát, a színházat ismét pályázat mellőzésével fogja átengedni.

Hofrath v. Barabás.

*

A koronázási jubileum kitüntetettjeinek harmadik sorozata holnap jelenik meg a hivatalos lapban. Ez a harmadik lista szenzációsan érdekes nevet fog tartalmazni: Barabás Bélát. A főváros estilapjai egyhangzóan jelentették, a politikai klubokban, korzókon és a politikai kávéházakban mint teljesen bizonyos hirt újságolták: Barabás Béla udvari tanácsos lesz s ezt a hivatalos lap holnapi száma fogja közölni.

Méltóságos Barabás Béla ur... erre még egészen jól rájár a nyelvünk. Egy kicsit furcsa, hogy őt, aki legnagyobb büszkeségként emlegette, hogy az egyszerű aradi asztalos mesternek a fia, most állandóan méltóságos urazzák; de hát a méltóságos cím, úgy látszik, a politikai pályának átka, amely elébb, vagy utóbb utoléri az első sorokban ülőket.

De valamin, bűnünk ne legyen, megakadunk. Barabás Béla udvari tanácsos... A Kossuth Ferenc által viselt belső titkos tanácsosság nem rejt annyi ellentmondást magában, mint ez a cím: Hofrath v. Barabás.

Hiszen nem is kell olyan nagyot járunk a multba vezető uton. Barabás Béla a függetlenségi pártnak ugynevezett antidinasztikus frakciójában volt, ott is legelől. S emlékezünk arra a képviselőházi ülésre, amikor Barabás ezt kiáltotta közbe:

— Megette a fene a királyi esküt!

Barabást az immunitása megvédte ennek a következményeitől, de egy aradi újságíró, aki ezt leközelítte, felségsértési pörbe fogtak miatta, s kis hiba, hogy el nem ítélték. Amikor a chlopyi hadparancsot az aradi lapok külön kiadásából olvasta, olyat mondott, amelyet nemcsak azért nem közlünk le, mert az udvari tanácsosnak most kellemetlen lenne, de azért is, mert a nyomtatott betűt nem viseli el. Ezek csak kiszakított esetek a sok kö-

zül. Cikkeiben, beszédeiben, pohárköszöntőiben a legtüzesebben tudott szólni az önző Habsburgokról, császári ökölről, az udvar tulkapásairól, Ferenc Józsefről. Az utolsó nagy mondása az volt, amikor a létszámemeléssel azt mondta:

— Nem az a gazember, aki kéri, de az, aki megadja!...

Hát a mi alacsony fölfogásunknak mindez furcsa, de nem lehetetlen. Az udvari tanácsosság még esküvel se jár, mint a titkos tanácsosok méltósága. Csak épen szorosabb kontaktusba jut az ember általa az udvarral, azzal az udvarral, amely anynyit szenvedett Barabás Bélától.

Gratulálunk az új hofrátnak, ha nem félnék attól, hogy részvétnyilatkozatot lát benne. A mikor Barabás Béla a békeszerzés után csupasz kézzel maradt, Deák Ferenc színében látszott, aki szintén nem fogadott el semmit azért, amit a házáért tett. S most, amikor Deák Ferenc művének negyven esztendősi jubileumát ünneplik, kiderül, hogy Barabás még kicsiben se Deák Ferenc, semmi egyéb, mint egy hofrát.

Hát ez szomorú lenne. Tán lesz annyi szerencséje Barabás Bélának, hogy az udvari tanácsosságot az utolsó pillanattal elhárítja fejtől egy láthatatlan angyal, s ki fog derülni, hogy a hír mégsem igaz. De az ő udvari tanácsossága annyira különös dolog, hogy még a lehetőségével is érdemes foglalkozni.

Cinkotán.

Id. Madarász József (speech közben): Szeretném megérni Magyarország függetlenségét!
Ifj. Madarász József: Tiltakozom!
Én örökölni akarok!

Westinghouse-ék Aradon.

A párisi gyár vezetői.

Tárgyalások az aradi gyár felől.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 8,

A gyáripari mozgalomnak első eredménye küszöbön van. A párisi Westinghouse cég holnap megkezdte az érdemleges tárgyalásokat a várossal az Aradon létesítendő automobil-gyárra vonatkozólag. A világhírű cég tudvalevőleg részvénytársasági alapon szándékozik az automobil-gyárat Aradon létesíteni. A cégnek ma este Aradra érkezett megbízottai holnap fejtik ki álláspontjukat azon az értekezleten, amelyet Varjassy Lajos polgármester összehívott.

Az automobil-gyár alapításának terve már régóta huzódik s csak most válik valóra, miután a kormány kilátásba helyezte a cégnek az állami szubvenciók s a cég garanciákat szerzet magának arra nézve, hogy a gyár prosperálni fog. A gyáralapítás terve tehát most már teljesen megérett, csupán a részletek megbeszélése van még hátra.

A gyár magyarországi megbízottja, Kunz József fővárosi mérnök már régebben értesítette a polgármestert, hogy a legközelebbi időben a cég meg fogja kezdeni a tárgyalásokat a várossal. Amikor a polgármester a napokban a fővárosban tartózkodott, Kunz tudatta vele, hogy a párisi cég megbízottai vasárnapra megérkeznek Aradra, hogy a gyár létesítésére vonatkozólag tárgyaljanak a várossal.

Ma este hét órakor érkezett meg Aradra

F. E. Krake, a párisi Westinghouse cég vezérigazgatója, J. Dicker, a cég kereskedelmi megbizottja és Kunz József fővárosi mérnök, a cég magyarországi megbizottja. A vendégeket a vasuti állomáson Varjassy Lajos polgármester és Sármezy Endre, az Arad Csanádi Egyesült Vasutak főfelügyelője fogadják.

Holnap délelőtt tíz órakor a cég megbizottjai a polgármester elnöklete alatt értekezletre gyűlnek össze, amelyen beterjesztik a cég ajánlatát. Az értekezleten kifejtik a gyár igazgatóságának feltételeit és a várossal szemben felállítandó kéréseit. Viszont a polgármester előterjeszti a város feltételeit és kedvezményeit.

A holnapi tárgyalás eredményét a gyáralapítási bizottság elé terjeszti a polgármester. A gyáralapítási bizottság hétfőn tartja meg ülését, amelyen a gyár helyére vonatkozólag is határozatot hoznak. A gyáralapítási bizottság javaslatát még a szerdai közgyűlésen fogja tárgyalni a törvényhatósági bizottság.

Justh Gyula

a kormány ellen.

Katasztrófától félti az országot.

A nemzetiségiek egy táborban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 8.

Justh Gyula őszinteségét és egyenes nyíltságát nem vette el az excellenciás cím, amelyet két nap óta visel. Ugyanazzal a kiméletlenséggel, amellyel a függetlenségi párt belső hibáit föl szokta tárni, éles kritikával illette a kormány politikáját, amely minden részében balkezsesnek bizonyult. A kormány eddigi javaslatai veszedelmes következményeket váltottak ki és Justh, aki nem szokott rémképeket látni, a legkomolyabb fordulatoktól félti az országot.

Justh Gyulának a hírlapírók előtt tett nyilatkozatát az alábbi távirati tudósításban közöljük:

— Attól tartok, — kezdte meg nyilatkozatát a házelnök, hogy összekovácsoljuk az összes nemzetiségeket, a románokat, a szerbeket, a szászokat, a tótokat. Pedig, ha ezeket egymáshoz szorítjuk, akkor egy hatvan főnyi nemzetiségi párt alakul ki, amely megakadályozhat ebben a parlamentben minden nemzeti munkát. A helyzetet úgy nézem, mintha ismétlődne az, ami Széll Kálmán alatt történt. Széllt is félrevezette az, hogy mindenki tisztelte, még ellenfelei is. Sok elismeréssel beszéltek kormányzásáról és mégis bukni kellett, mert szerencsétlenül halmozta össze a gyújtóanyagot és bizva népszerűségében, egyszerre hozta mindazt, ami szétválaszt, ami szenvedélyeket vált ki.

Most ugyanezt látom ismétlődni. A kormány, mintha csak balkézrel csinálna mindent, csupa olyan javaslatot ad ki, amely szétválaszt. Az iskolai javaslatok ellen sorakoztatták a felekezeteket és nemzetiségeket, a cselédjavaslat is választó viz volt és még a pártok kereteit is megráncigálta. A vasutasjavaslat pedig parancsoló szükség nélkül vetette föl a nyelvkérdést is. Ha most elhibázott taktikával még a horvátokat is odakovácsoljuk a románokhoz, katasztrófának kell bekövetkeznie. Tartok tőle, hogy a parla-

ment nyári szünetéről nem igen beszélhetünk. Itt fogunk csücsülhetni nyakig a kellemetlenségekben.

Politikai körökben érthető szenzációt keltett Justhnak nyilatkozata, amelyet ma a legkülönbözőképpen kommentáltak.

Az aradi építőipar válsága.

Főmondtak a munkásoknak.

Csak szövetségi feltételek mellett szerződhetnek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 8.

Az aradi építőiparnak már hosszabb idő óta tartó válsága a mai napon új fejekethez ért. Az Építőiparosok országos szövetségének aradi fiókjá ma végrehajtotta azt a régebben megérlelt és tegnap elfogadott határozatot, hogy valamennyi mester kőműves munkást csak úgy hajlandó továbbra is alkalmazni, ha a munkások alávetik magukat a szövetség által megállapított új munkarendnek. A mestereknek ezt a határozatot ma közölték a munkásokkal, akiknek azzal adták ki a munkakönyveiket és az új munkafeltételeket, hogy az utóbbiaknak aláírása esetén már hétfőn ismét munkába állhatnak.

Ismeretesek az okok, amelyek az építőmestereket mai intézkedésük megtételére készítették. Nem a folyton emelkedő munkabérek leszállítását vagy a munkaidő meghosszabbítását célozzák az új munkarenddel, hanem kizárólag azokat a hatalmi eszközöket akarják paralizálni, amelyekkel a munkások már régebben jogalap nélkül élnek és visszaélnek. Még azoknak is, akik nemcsak külszínre, hanem utógondolat nélkül is munkásbarátok, el kell ismerniök, hogy sok hiba esett a munkásság részéről olyan tulkapások formájában, amikkel szemben a munkaadók ugyyszólván tehetetlenek voltak. Ez indította a szövetséget új munkafeltételek megállapítására és annak a határozatnak kimondására, hogy csak olyan munkásokat alkalmaznak, akik aláírják a szövetségi munkarendet és az aláírásról kapott igazolvánnyal jelentkeznek a mestereknél.

Ma este a kifizetés után közölték a mesterek megbizottjai a munkásokkal a szövetségi határozatot, amelynek értelmében a mesterek a munkakönyvek kiszolgáltatása mellett főmondanak, de hétfőn mindenkit visszafogadnak, aki aláírja a szövetség által megállapított és már száz vidéki városban életbeléptetés alatt álló feltételeit. A mai intézkedés következtében mintegy 550 aradi kőműves és körülbelül 3000 főnyi segédcseléd, napszámosok, fuvarosok, téglahordók, stb., maradnak munka nélkül, feltéve, hogy a szakmunkások nem vetik alá magukat az új munkarendnek.

A szövetség erélyes rendszabálya természetesen az építőiparral okon szakmák iparosait és munkásait is érinti és nemcsak a szorosán vett építési munkálatok, hanem előreláthatólag az ácsok, bádigosok, lakatosok és egyéb iparosok felszerelési munkái is bizonyos ideig stagnálni fognak. Hogy meddig tarthat a munkaszünetelés, azt ma nem lehet még megközelítőleg sem megállapítani. — Az aradi szövetség azonban reméli, hogy a munkásság rövidesen belátja az új munkarend jogosságát, valamint azt, hogy sérelem nem esik rajta és miként a fővárosban is 5000 kőműves aláírta a munkarendet, éppen úgy Aradon is rövidesen aláírják a feltételeket. Lehet, hogy nem is belátásból, hanem csak szük-

ségből állanak majd munkába. Ez akkor fog bekövetkezni, ha társszövetségek munkásokkal kísérik az aradi szövetséget, abban a mértékben, amint egy és más vidéki városban a munkák elkészülése révén bárcás, helyesebben igazolványos kőműveseknek csoportjai felszabadulnak és Aradra jönnek dolgozni. A fővárosi szövetségtől az aradi mesterek nem kaphatnak támogatást, mert az építkezéseknek 8 havi szünetelése a fővároshoz köti az ottani igazolványos munkásokat.

Ha az aradi szövetség eddig nem győzött meg a munkásszerződések revideálásának szükségességéről, úgy egy ma történt eset is döntő lehetett volna állásfoglalására. Suci János dr.-nak sok viszontagsággal készülő házána ma délben megjelent 25 asztalosmunkás, akiket a mesterek azért bocsátottak a sztrájkkal küzdő Czeiler és Szathmáry-cég rendelkezésére hogy az elvállalt asztalosmunkákat befejezhesse. Alighogy a kőművesek meglátták a „sztrájktróket“, leszálltak az állványokról és abbahagyták a munkát. Ezek a kőművesek így kikerülték az este bekövetkezett főmondást, esetleg kizárást.

Hétfőn tehát aligha dolgoznak Aradon kőművesek.

HIREK.

A cinkotai politikusok.

Arad, június 8.

A koronázási jubileum ünnepe alatt a király sajnálattal nélkülözte a jelenlevők soraiban Nagy Györgyöt, Hódy Gyulát, Luby Bélát és másokat. Nincs kizárva, hogy a felség egy észrevétlen pillanatban meg is kérdezte Wekerlét:

— Kedves Wekerle, ugyan hol lehet az én derék Szappanos Istvánom?

A megnevezettek, valamint több képviselőtársuk ezalatt Cinkotán voltak. Azért mentek Cinkotára, mert negyven esztendő előtt Madarász József hatodmagával szintén Cinkotára ment, hogy a koronázásnak színét ne lássák, hangjait ne hallják. Cinkota ez esetben tehát nem kiránduló hely, hanem annyit jelent, aki Cinkotára megy, az nem vesz részt a koronázáson, se jubileumon. Röviden: Cinkota non coronat.

Hát nekünk ez a cinkotai politika nem imponál. Mert azok a képviselők, a kik ma kikuruckodtak Cinkotára, a képviselőházban ő felsége kormányának legalázatosabb többségéhez tartoznak. Engedelmesen szavaznak meg civilisztát, ujonclétszámot, költségvetést: a mi csak kell.

Ezen a cinkotázás nem enyhít. Ha a képviselő uraknak úgy tetszik, cinkotázzanak a képviselőházban. A közvelemény ugyanis rég várja egy egészséges ellenzék kialakulását. Ez a kirándulás, az igazi ellenzéki politika nélkül, üres, jelentéktelen tüntetés. S bizony, nem komolyabb valami, mint az az itce, amelyről Cinkota még akkor lett híres, a mikor még nem volt az antidinasztikus politika Mekkája.

— A holnapi kitüntetések. Budapestről táviratozzák: A politikai körökben elterjedt hírek szerint a koronázási jubileum kitüntetései harmadik sorozata

holnap fog a hivatalos lapban megjelenni. Ebben lesznek *Popovics* Sándor pénzügyi, *Szterényi* József kereskedelemügyi, *Mezőssy* Béla földmívelési, *Tóth* János kultuszminiszteri és a többi államtitkárok fokozatos rendjelei: holnap kapják *Barabás* Béla országgyűlési képviselő, *Légrady* Károly és *Surányi* József lapkiadók az udvari tanácsosi címet.

— **Horvát tüntetés a magyar zászló ellen.** *Zágrádból* táviratozzák: A koronázási jubileumi ünnep alkalmából úgy a magyar, mint a horvát középületeken és a báni palotán kitűzték a magyar lobogót. Az egyetemi diákság ezért délelőtt ülést tartott, amelyből kifolyólag hat tagú küldöttség kereste fel *Nikolics* osztályfőnök, bán helyettesét. A küldöttség szónoka tiltakozott a magyar lobogó kitűzése ellen. *Nikolics* kiementette, hogy a kormány feladata a status quo fentartása. Kérte a küldöttség tagjait, hogy közzöljék ezt társaikkal és figyelmeztette őket, hogy tartózkodjanak minden zavaró tüntésektől és ne kényszerítsék a kormányt arra, hogy a tüntetés megakadályozására hivatalos hatalmával kelljen élnie.

— **Az orosz zsidók egyenjogúsítása.** *Pétervár* ról táviratozzák: A дума egyhangulag elhatározta, hogy megszünteti a zsidókra vonatkozó összes speciális törvényeket és kimondja a zsidóknak a többi lakossággal való egyenjogúsítását.

— **A cinkotai politikai tüntetés.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Egy csomó képviselő ma megemlékezett arról, hogy negyven évvel ezelőtt, a koronázási ünnep alkalmából hét függetlenségi képviselő kivonult *Cinkotára*, ahol nagy honfibu közepette hajtogatták a híres nagy itcét, amíg a budai vár fokán nagy ünnepséggel megkoronázták *Ferenc Józsefet*. Korán reggel *Szappanos* István, *Nagy György*, *Lengyel* Zoltán, *Buza* Barna, *Luby* Béla, *Hódy* Gyula, *Uray* Imre és *Hentaller* Lajos vonaton mentek ki *Cinkotára*, a hová nyolc óra tájban automobilon megérkezett az öreg *Madarász* József is és fia. Később néhány újságíró és fényképész is kiment, ezeket azonban elküldték. Ebéd alatt *Uray* felköszöntötte idősebb *Madarász* Józsefet, aki válaszában azt mondta, hogy szeretné megérni Magyarország függetlenségét.

— **Az aradi román lap újabb sajtópöre.** A nagyváradi kir. ügyészség följelentésére a sajtóügyi vizsgálóbíró megindította az eljárást az aradi *Tribuna* ellen. A legújabb sajtópör dr. *Lascu* Demeternek a *Tribuna* május 15-iki számában megjelent *Furor asiaticus Biharban* című cikkéért indult meg.

— **A patriárka pört indít.** *Karlócáról* táviratozzák: *Brankovics* György szerb patriárkát már régebbi idő óta felszólították hívei, hogy indítson pert azokért a rágalmakért, amelyekkel a szerb radikálisok elhalmozták. A patriárka mindezekig huzódzott a pertől, ma azonban megtette a feljelentést a szerb radikális párt elnöke ellen rágalmazás címén a karlóca-i járásbírósnál. A pert azonban mindezek dacára sem a karlócai járásbíró előtt fogják letárgyalni, mert a járásbíró vezelője ellenséges viszonyban van *Brankovics*csal s így a zágrábi főtörvényszék egy más bíróságot fog delegálni.

— **A pénzügyi bizottság ülése.** A város pénzügyi bizottsága *Vannay* Gyula tanácsnok elnöklése alatt hétfőn délután öt órakor ülést tart, amelyen többek között az Aradhegyaljai motorosvasut kérvényét tárgyalják. A vasúttársaság ugyanis 50 ezer korona kölcsön felvétele tárgyában intézett beadványt a városhoz.

— **Wekerle iskolatársai.** *Wekerle* Sándor miniszterelnök, ezelőtt negyven esztendővel, 1867-ben tett érettségi vizsgálatot a székesfejérvári cisztercita főgimnáziumban. A volt iskolatársak egy régebbi megállapodásuk értelmében a negyvenéves találkozó július 4-én tartják meg: Székesfejérvárott. A miniszterelnök megígérte, hogy meg fog jelenni a találkozón, ha csak valami elháríthatatlan akadály nem tartja vissza.

— **Összeesküvés a szultán ellen.** *Konstantinápoly* ból hivatalosan táviratozzák: A titkos rendőrség ma a szultán élete ellen szőtt összeesküvést fedezett fel. Több letartóztatás történt, többek között a gárda ezred néhány tisztjét szintén lecsukták. Magántávirat szerint az egész összeesküvést a rendőrség koholta, hogy a szultán előtt érdemeket szerezzen.

— **Halálozás.** *Blaska* Ubald, nyugalmazott m. kir. bányatanácsos, az erdélyi kir. sóbányák volt felügyelője 75 éves korában meghalt. *Balassa* Ernő aradi máv. hivatalnok atyját gyászolja benne.

— **A pezsgő-bojkott vége.** Egy érdekes, a maga nemében eddig egyedülálló affért fejeztek be nyilatkozattal a napokban. A dolog on néz kezdődött, hogy *Törley* József, az ismert pezsgőgyáros a multkor Budafokon vállalatának jubileumát ünnepelte. A jubileumi lakomán a pincéreket megsértette, mire a budapesti pincérek kimondták a *Törley*-pezsgő ellen a bojkottot. Addig nem bontanak *Törley*-üveget, — ez volt a bojkott tartalma, — amíg a rajtuk esett sérelmet nem orvosolják. A bojkottnak megvolt a hatása. *Törley* József pezsgőgyáros tegnap a következő levelet küldte a kávéházi és éttermi segédek szervező bizottságához:

I.

Utólag sz rezttem tudomást arról, hogy gyáram 25 éves fennállásának ünnepsége alkalmával budafoki gyártelepemen kintjárt társaik, egyik alkalmazottam által, félreértés folytán, méltatlan elbánásban és kiutasításban részesültek.

Midőn ezen kellemetlen incidens felett őszinte sajnálatomat fejezem ki, külön is hangsúlyozom, hogy illető alkalmazottam eljárásától teljesen távol állok, neki arra sem utasítást, sem felhatalmazást nem adtam, de nem is adhattam, mert a történetekről csak utólag szereztem tudomást. Egyébként sem azonosítottam volna magamat alkalmazottam ezen helytelen eljárásával, mert a Pincérség minden egyes tagja iránt eddig is mindenkor a legnagyobb jóindulattal viseltetem s erről Önöket a jövőre nézve is ezennel szívesen biztosítom.

Ismételtlen őszinte sajnálatomat fejezem ki a történetek felett és vagyok tisztelettel

Törley József.

II.

Amennyiben a f. é. május 25-én gyáram előtt lefolyt tüntetések alkalmával elfogott egyének bűnvádi eljárás alá vonatnának ezennel kijelentem, hogy miután az egész dolog félreértésből támadt, én az illetők megbüntetését kívánni nem fogom. Tisztelettel

Törley József.

A budapesti éttermi segédek bizalmi felfitestülete ezt a következő utasítással teszi közzé:

— Szaktársak! Bontsatok Törleít.

— **A honvédtisztai segélyalap.** A király megengedte, hogy magyar királyiá váló koronázásának 40 éves jubileuma alkalmából a honvédtisztai segélyalap javára társadalmi uton gyűjtött adományokból befolyt összeg „*I. Ferenc József negyven évi koronázási jubileumi honvéd altiszti segélyalap*” néven neveztesék.

— **A vaskereskedők nyári vasárnapjai.** Az aradi vaskereskedők az *Aradi Kereskedők Köre* által megindított mozgalom határaképalhatározták, hogy üzleteiket június 16-tól augusztus

26-ig bezárólag vasárnap egész napon át zárva tartják. Az erre vonatkozó egyezményhez a következő cégek járultak hozzá: *Andrényi* Károly és fiai, *Berta* testvérek, *Kneffel* Károly és fia, *Kosztka* Gusztáv és fia, *Pöhm* János és *Hartmann* Samu.

— **Üzérkedés a trón közelében.** Nem az első, de bizonyára nem is utolsó eset az, hogy a trón közelében, vagy éppenséggel a trón magaslátán üzérkedések folynak. A belga király például nem is csinált titkot abból, hogy neki nemcsak a mulatozás és dőzsölés okoz örömet, hanem valamely jó üzletnek a lebonyolítása is. S királyi voltát nem egyszer használta fel jó üzletek kötésére. Most azonban olyan egyéniségről sült ki, hogy a trónhoz való közelségét előnyös üzletek lebonyolítására használta fel, aki eddig minden gyanu fölé emelkedett. Az az egyéniség nem más, mint az olasz anyakirályné, a meggyilkolt *Umberto* király özvegye. Olaszországban ugyanis az utóbbi időben sokat suttogtak egy előkelő állású asszonyról, aki az állam kárára üzleteket erőszakolt ki a befolyásával. A legújabb igen rossz üzlet az volt, hogy a *bersaglieri* kaszárnyájához tartozó veteményes kertet, amelyet a katonák műveltek, négyszögméterenkint eladták egy kolostornak. Maga a hadtestparancsnok tiltakozott ez ellen a legerélyesebben, de a kormány rá sem hederített, az üzlet megtörtént. Az újságok most nagy lármát csapnak, szidják a parlamentet és a kormányt, s az egész afférből most már kipattant, hogy az előkelő asszony, akiért a rossz üzleteket forszírozzák, maga *Margit* királyné.

— **Öngyilkosság a kaszárnya-áristom miatt.** *Budapest* ről táviratozzák: *Knezevics* József horvát honvéd tizedes a Sváb hegyen egy fára felakasztotta magát, mert egy kisebb mulasztása miatt 30 napi kaszárnyaáristomot kapott. A szomszédos vilák cselédei akadtak rá, mikor már egy napig lógott a fán. Felboncolták és a rákosi temetőben az öngyilkos *Kohn* mellé temették el.

— **Katonazene a Fehér Keresztben.** Tisztelettel értesítetük a n. é. közönség, hogy a cs. és kir. 33-ik gyalogezred zenekara, mely délután a Fehér-Kereszt gyermekvédő egyesület park-ünnepélyén hangversenyez. Este 8 órától 11-ig a *Fehér Kereszt* szálloda téli kertjében 40 fillér belépti díj mellett hangversenyez.

— **Száj és fogápolás.** A száj és fogápoláshoz a legjobban ajánlatos a valódi *Mack-féle* Kaiser-Borax. Szagtalan, erősíti a foghúst, megsemmisíti az ételmaradékok által támadó gombákat és üde lélegzést biztosít — a kellemetlen száj-szagot pedig eltünteti.

— **Szi vásy István,** kárpitos és disztó, *Weltzer*-*János*-utca 19. szám alatt elvállal ebben a szakmában a legszebb és legdíszesebb kivitellel munkákat, gyorsan és jutányos árak mellett. 431

— **Csak jó áru kapható** *Hegedüs* Gyula kefe, pipere, illatszerek és fodráskellékek kereskedésében, *Aradon*, *Andrássy-tér* 15. Nagy választék valódi angol tenniszverők, tenniszlapda, focilabda, gummi-lapda, utazó kosarak, francia és angol illatszerekben. 1250

— **Praeservatív** ideális legjobb minőségben *Vojtek* és *Weisz*nál. 201

SPORT.

+ **Az aradi turista-egyesület választmánya** tegnap este *Schmidt* János dr. elnöklése alatt ülést tartott. A választmány előbb több országos turisztikai ügyet tárgyalt, így a *diák turisztaság* intézményét és egy, a *Magas Tátrában* felállítandó obszervatórium ügyét. A választmány mindkét ügyet pártolól fogadta, azután pedig áttért az egyesület magánügyeinek tárgyalására. *Thémes* főtitkár az elmúlt év kirándulásairól számolt be, majd a pénztáros az elmúlt hó számadását mutatta be. *Ritt* Gyula titkár bejelentette a *turista dalárda* megalakulását, amelynek vezetője *Szablócsky* János lett. Majd ismét a főtitkár tett jelentést a *megyei turista utak* építéséről és jelzéséről és *Gálos* Kálmánnak, az idegenforgalmi vállalat igazgatójának könyvjárandékairól tett jelentést. Több apró ügy elintézése után az elnök a gyűlést bezárta.

FERENCZ JÓZSEF keserüvize**VÁROS ÉS MEGYE.****Aradváros közgyűlése.**

— A tárgysorozat. —

Aradváros törvényhatósági bizottsága június hó 12-én rendes havi közgyűlést tart. A tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak folytatolagos sorrendje ez:

37. A belügyminiszter intézvénye az *Aradvárosi tanítók fizetésrendezésének* jóváhagyása tárgyában. 38. A tanács javaslatba hozza, hogy Silbereisz Márton, Chirke Vilmos, Török Viktor, Lengyel Gyula, Balcer György, Hajas Illés és Gebl Károly által emelt új épületekre a községi adómentesség megadassék. 39. *Reisinger Sándor* és társainak indítványa a városi építkezési munkáknál a magyar *építő iparosok országos szövetségének* közreműködése iránt. 40. Özv. Blazsovits Jánosné a szegények házában elhelyezett egyének részére kiszolgáltatandó ételek megállapított árán felül 10% drágasági pótlékot kér. 41. A polgármesternek előterjesztése *állami elemi iskoláknak* felállítása s ezzel kapcsolatosan egy teleknek megvétele iránt. 42. Az alakuló aradi vasipari r. t.-nak kérvénye *támogatás* iránt. 43. Az üzletvezetőségnek átírata az *építendő palota* céljaira teleknek ingyen átengedése tárgyában. 44. A kereskedelemügyi miniszteriumnak leírata a *Maros hidak terveinek* és költségelőirányzatának felülbírási tárgyában. 45. A jogügyi bizottságnak jelentése a *vízvezetési művek* állandó ellenőrzése tárgyában. 46. A belügyminiszter ur intézvénye a pénzügyi maradványnak a költségelőirányzatba való felvétele tárgyában. 47. A kereskedelemügyi miniszter ur intézvénye az 1907—1908. évi törvényhatósági közüti költségelőirányzat jóváhagyása tárgyában. 48. Az *Arad-hegylépcső motoros vasut* igazgatóságának kérvénye az 50,000 korona hozzájárulási összegnek kifizetése, illetve kölcsönvétele tárgyában. 49. A jogügyi bizottság betérjeszti az anyakönyvi kiadmányok után szedendő díjak kezelése és elszámolása tárgyában alkotott szabályrendeletet. 50. A *nagykikinda-perjámos-ujaradi* h. é. vasut engedélyezésének kérelme a hozzájárulási határozat azon pontjának megváltoztatása iránt, mely szerint kikötött, hogy az igazgatóság székhelyének Aradon kell lennie. 51. A tanács előterjesztése az *állami gyermekmenhely* kötelekebe tartozó gyermekek tandíj-átalányának megállapítása tárgyában. 52. A jogügyi bizottság véleményes jelentése a „*csendháborítás eltiltása*” tárgyában alkotandó szabályrendeletre vonatkozólag; 53. a fegyvertartásról szóló szabályrendelet tárgyában és 54. a nyugdíjszabályrendelet módosítása tárgyában.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

A tőzsde a mai nemzeti ünnep miatt zárva.

Gabonázleti hetiszemle.

— Az Aradi Közlöny indóstitól. —

Arad, június 8.

A lefolyt héten az időjárás rendellenes volt s mint ilyen az aratás felé közeledő gabonafélék állapotára kedvezőtlen hatást gyakorolt. Ezenben az eső sokat javított a különböző terményeken.

A gabonázleti irányzata és hangulata nyomott említésre méltó forgalom nem fejlődik ki. Általában bevárják a termés esélyeit.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

T. A. dr. H.-Kristyór. Felszólalását eljuttattuk a legilletékesebb faktor kezéihez.

B. J. Buttyin. Sorsjegye eddig nem nyert.

IDEGENEK ARADON.

— Junius 8 —

Fehér Kereszt szálloda. Fáy Sándor dr. ügyvéd Budapest. — Horváth Kálmán mérnök Budapest. — Veres Odön és neje Budapest. — Kocsis Péter miniszteri tisztviselő Budapest. — Kiss Sándor fogalmazó és családja Debrecen. — Kogler Károlyné Zsombolya. — Réti Vilmos hivatalnok Kolozsvár. — Virág Ferencné és leánya Kolozsvár. — Szigeti Imre dr. orvos Szabadka. — Balla Lajos gyógyszerész Szabadka. — Kovalik Miklós gazdasági Nagyszalonta. — Szántó Lajos igazgató Lugos. — Lantos Antal igazgató Lugos. — Singer Odön kereskedő Szeged — Szarvas Péterné Békéscsaba. — Szabó József és neje Szászfalva — Orbán Bertalan gazdálkodó Makó. — Pántos Dezső vendéglős Tövis. — Galambos Sándor jogász Szatmár. — Bácskai Dénes kereskedő Balázsfalva. — Fried Samu kereskedő Nagyvárad. — Szemes Vince gyáros Temesvár. — Hevesi Zsigmond utazó Budapest. — Perl Lipót utazó Budapest. — Pick Ernő utazó Budapest. — Veininger Albert utazó Budapest. — Murányi Sándor utazó Budapest. — Ackerman Henrik utazó Budapest. — Berger Jenő utazó Budapest. — Veisz Dezső utazó Budapest. — König Mór utazó Budapest. — Berger Ede utazó Budapest. — Schön Sándor utazó Budapest. — Grünberger Albert utazó Budapest. — Hoffman Andor utazó Budapest. — Sár Adolf utazó Bécs. — Rosenberg Mór utazó Bécs. — Fürst Frigyes utazó Bécs. — Frommer Miksa utazó Bécs. — Markstein Ignác utazó Bécs. — Pauline János utazó Hamburg. — Veigner Henrik utazó Prága. — Fröhlich Emil utazó Nagyvárad.

Központi szálloda. Papp Jenő cs. és kir. hadbíró Gyulafehérvár. — Homolács Gyula birtokos Krakkó. — Popper József magánzó és neje Temesvár. — Blath Fülöp birtokos Slemboka. — Kántor Aladár igazgató Borosjenő. — Keppich Mór borkereskedő Karánsebes. — Jonesku Miklós dr. ügyvéd és neje Karánsebes. — Severin von Petronovsky birtokos és neje Lemberg. — Pors József magánzó Szeged. — Wolf József kereskedő Segesvár. Falk Antal kereskedő Budapest. — Lipoviczky Alajos kárbeclő Budapest. — Becker Alajos kereskedő Bécs. — Singer Miksa kereskedő Bécs. — Heller Sándor tőzsdéigazgató Budapest. — Özv. Boncz Ferencné Budapest. — Kovács Ede gépészmérnök Budapest. — Tisch Lajos kereskedő Budapest. — Schwarz János kereskedő Budapest.

Nyári színház.

Vasárnap, 1907. évi június hó 9-én:

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor, fél helyárral:**A csikós.**

Eredeti népszínmű 3 szakaszban. Irta: Szigligeti Ede.

SZEMÉLYEK:

Karvasiné Szilágyi B.	Kiss Bálint	Kesztler Ede.
Ormodi Asztalosfaludi K.	Rózsi, leánya Zalai Margit.	
Ormodi Bence Delli Lajos.	Andris, bojtár Hunyadi J.	
Szárnyai Várnai Jenő.	Márton, csikós Szathmári A.	
Torkos, jegyző Kulcsár L.	Georges, inas Leövei Leo.	
Vámos, rektor Szabó László.	Labdacsné Benkóné P.	

Kezdete délután 3 és fél órakor.

Este 8 órakor, rendes helyárral:

A vig özvegy.

Operette 3 felvonásban. Irta: Leon Viktor és Stein Leo. Zenéjét szerző: Lehár Ferenc. Fordította: Mérei Adolf.

SZEMÉLYEK:

Zéta Mirkó	Horty Sándor.	Bogdanovic	Delli Lajos.
Valencienne	Zalai Margit.	S. Ivainé, neje	Györfi T.
Danilovics	Leövei Leo.	Kromow	Uj Kálmán.
Glavári Hanna	Kállai Jolán.	Prisics, őrnagy	Kulcsár L.
Rosillon	Faludi K.	Pra-covia	Benkóné P.
Cascade	Ladislai J.	Nyegus, irnok	Várnai Jenő.

Kezdete este 8 órakor.

NYILTTER.***Tek. Éles Ármín urnak Arad.**

Miután üzletemet átadtam, nem mulaszthatom el köszönetemet nyilvánítani **Éles Ármín** nagykereskedő urnak, aki 20 éves üzleti összeköttetésünk ideje alatt valóban a legnagyobb humanitással és a legelőzékenyebb módon viselkedett velem szemben. Fogadjon érte ezúton is hálás köszönetemet.

Arad, 1907. június 8.

Nagy Lajos.

Értesítés.

Tisztelettel van szerencsém Arad városa és vidéke nagyérdemű közönségét értesíteni, hogy a **Központi szállodát**, annak éttermét és kávéházát kibéreltem és az összes helyiségekben az üzemet **Nagy Lajos** urtól átvettem.

Évek hosszú során át **Kolozsvár** legelőbbkelő szállodájának és kávéházának tulajdonosa voltam; szerénytelenség nélkül vallhatom, hogy a kényes igényű kolozsvári és erdélyi előkelőség mindig szívesen tüntette ki üzletemet nagybecsű támogatásával. Ez a tudat remélnem engedi, hogy Arad városa és vidéke uri közönségének pártfogását és teljes megalégedését is ki fogom érdemelni.

Erre teljes igyekezettel törekedni fogok; minden szaktudásomat arra fogom szentelni, hogy a mélyen tisztelt közönség a **Központi Szállodában**, kávéházban és étteremben modern, a legkényesebb igényeket kielégítő kényelmes helyiségeket, pontos, figyelmes kiszolgálást leljen.

Kérem a t. közönséget, hogy fogadjon jó szívvel az én szándékomat és tüntessen ki nagybecsű támogatásával engem, aki vagyok a n. é. közönség

mindenkor készsége szolgálja

Rónai János,

1565 a Központi Szálloda tulajdonosa.

Nagy választék
vegyszeri és fizikai kísérleti üvegedényekben:

Lombikok, Göregek, Woulff-féle palackok, Mörceüvegek, Fedlemezek, Próba és üvegcsövek.

Valódi **Suer és benoid-gáz égőhálókat.**

Villamos izzótesteket.

Üveg és porcellán, mosdó és egyéb készletek. — Valódi nikkel főző- és diszedények

a legnagyobb választékban és legolcsóbban 224

Gebhart Testvéreknel

ARADON,

Andrássy-tér 4. (Pannónia-szálloda.)

Városi és megyei telefona 451.

25 koronát meghaladó készletek után 3% pénztárgedményt nyújtunk.

A KIS KERESZT söröző megnyitása.

A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy a „Fehér Kereszt-szálloda” Deák Ferenc utcai részén új söröző helyiséget, az utcáról közvetlen bejárattal nyitottam.

Hol az Első Magyar Részvényfőzde kőbányai

Udvari sörét

poharanként 16 fillér és korsónként 24 fillérrel, mindenkor friss csapolással mértem ki.

Berendeztem a házhoz szállításra 2, 4 és 6 literes családi korsókat, mit minden rendelésnél külön díjazás nélkül, házhoz szállítok.

Miért is a n. é. közönség szíves pártfogását kérem.

Tisztelettel:

Braun Gusztáv,
szállodás.

Magy. kir. szab. osztálysorsjáték

Miután a f. é. május 23-án és 25-én megtartott XX. osztálysorsjáték I. osztályának húzására számos ügyfelem az utolsó napokban sorsjegyekhez már nem jutott, — bátorkodom a t. vásárló közönséget értesíteni, hogy a

f. évi június 18., 19. és 20-án tartandó

II. húzásra,

ismét nagy sorsjegykészlettel rendelkezem és bármely igényeknek mindenkor megfelelek.

A sorsjegyek eredeti árai a következők:

Vételsorsjegyek, melyek az első osztályra még nem voltak a vevő birtokában:	Megújítási sorsjegyek, melyek tulajdonosai az első osztályban már játszottak:
1/2 sorsjegy 32 korona	1/2 sorsjegy 20 korona
1/3 " 16 "	1/3 " 10 "
1/4 " 8 "	1/4 " 5 "
1/8 " 4 "	1/8 " 2.50 "

1903. július 15-én

eszközölt húzás alkalmával az általam eladott

36051 szám tizenötezer

koronát, az 1905. évi április hó 15-én eszközölt húzás alkalmával az általam eladott

36053 szám ötezer

koronát és az 1906. évi február hó 14-én eszközölt húzás alkalmával az általam eladott

99354 szám tízezer,

míg 1907. április 4-én ugyanezen szám **kétezer** koronát nyertek. Ezeket kivül számos 2000, 1000 és 500 kor. nyereményeket fizettem ki.

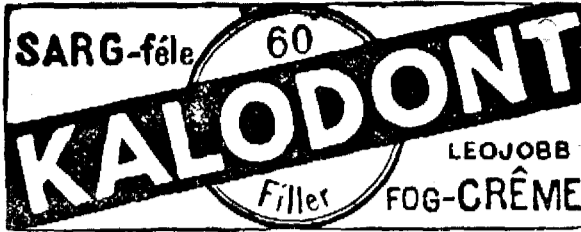
Wallfisch Armin

bank és váltó-üzlete Aradon.

Alapított 1875. évben.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Helybeli és megyei telefonszám 129.

3996

Több 100 orvos

véleménye szerint legkitünőbb szer

fog-, száj- és garat ápolásra

Dr. DEMBITZ **ASEPTOL** szájviz-pasztill-fogorvos

Aseptol szájviz-pasztillák 1 doboz 2 kor. fogpor 80 fillér. Kaphatók gyógyszerárakban, drogeriákban és illatszerárakban.

Központi főraktár: Dr. Dembitz „fog- és szájápolószerek laboratóriuma” Budapest, Kerepesi-ut 10.
Aradon: Földes Kelemen gyógytárban. 9956
Orvosi vélemények minden dobozhoz mellékelve.

Aseptol-szájviz-pasztillák pohár vízbe dova szőnyeg- és szőnyeg-kezelés mellett önmaguktól oldódnak; antiseptikus, adstringens, desodoráló hatásúknál fogva a fogak romlását gátolják, a fogakat és a foghúst edzik, a száj kellemetlen szagát megszüntetik, a szájat illatosítják, a garatot edzik. Torokbajok ellen a legkitünőbb óvász. Tuberkulózis és más fertőző betegségekkel a betegségeknek a szájban át való terjedését gátolják és a környezetet védik. Prophyl. óvása gyermekek torkánál ma is illetoleg orvosilag elismert.

„ASEPTOL” fogpor közömbösíti a fogakon képződő Arsalmas savakat, gátolja a fogak képződését; forrónit és edzi a fogakat és foghúst visszazserzi a fogak eredeti szép színét és fényét.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK

hivatalos rovata.

A kör helyeszközlő-osztályának helyisége

SZABADSÁG-TÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Délelőtt 9—1 óráig, vasárnap és ünnepnap d. n. 4—5 óráig. — Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta fölvetetnek.

Telefon 294. sz.

Telefon 294. sz.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Kimutatás: 1907. június 8-án.

ÜRESEDBEN LEVO ALLASOK:

Helybeli díszmü és rövidáru üzlet részére segédkerestetik.

Vidéki vaskereskedések részére segédek kerestetnek.

Vidéken alakult új pénzügyi részére a román nyelvben jártas perfect könyvelő kerestetik.

Aradi borkereskedés részére a könyvvitelt értő irodista kerestetik.

Aradi fűszerkereskedő cég részére ügyes segédkerestetik.

Vidéki divatáru üzlet részére fiatal szakmabelli segédkerestetik.

Vidéki város-okba, rőfös-áru üzletekbe segédek kerestetnek.

Vidékre több a német és román nyelvben jártas fiatalabb vaskereskedő segédet.

Vidéki kisebb városba kézműáru segédet, aki a román nyelvben jártas.

Több vidéki vas- és fűszerüzlet részére a román nyelvben jártas segédet.

Vidéki rövidáru üzlet részére a román vagy tot nyelvben jártas segédet.

Több vidéki kézműáru-üzlet részére románul tudó segédet, szerény igényekkel.

ALLÁST KERESOK:

Irodai teendőkhöz jártas egyen a délutáni órákon bármely állást szerény feltételek mellett elvállal.

Nyugdíjazott állami tisztviselő egy-ét órai délutáni foglalkozásra irodai alkalmazást keres.

Raktárnoknak vagy egyéb irodai alkalmazásra női járásu alkalmazott.

Irodai teendőkhöz jártas kisasszony szerény feltételek mellett állást keres.

Több vidéki fűszer- és rőfös-áru üzlet részére románul tudó, kezdő segédet.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE

HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.

Klein Sándor,

Keppich Zsigmond.

titkar.

492

elnök

A nyaraló és fürdőző közönség szíves figyelmébe!

A következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSÓ

80,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

X.: A vénusz lakói, Salló: Világvárosi éjszakák, Lázár Józsa: Kende Jolán, Zborai A.: Fenséges házasság, Gabányi: Öt év Mandzsuriában, Müller: Az én módszerem, Pekár: Vitézi románcok, Abonyi L.: Páztortüz, Tarlóvirágok, Spinóza: Tractatus, Böhme: Egy tévedt nő naplója, Molnár F.: Az ördög, Boissier: Cicero és barátai, Prezevalszky: Zajzomból Tibetbe, Thury Z.: Az ember, aki hazaballagott, Dr. Szabó: A társadalmi fejlődés iránya, Jászi O.: Történelmi materializmus, Achille: A Szociológia feladata, Ambrus Z.: Törpék és óriások, A Berzsényi lányok 12 vőlegénye, Solus Eris, Dr. Guthy: A vén kopó, Cs. Orosz A.: Baróthy Nora grófnő, Falk Zs.: Oroszország, Jászi: Új Magyarország, Hankó: Universum II.,

Németben: Wedekind: Frühlingserwachen, Bernhard M.: Opfer, Zobeltitz: Tagebuch einer Hofdame, Zapp A.: Moderne Mädchen, Viebig Cl.: Naturgewalten, Karin M.: Backfische, Auernheimer: Die Dame mit der Maske, Brandenfels H.: Das Rosenhäuschen, Mantuffel: Sybold v. Eck, Boy-Ed: Eine Woltat, Erhardt: Mittellose Mädchen, Prévost: Die Fürstin v. Ermingen, Neue Pariserinen, Dahl: Harald Atterdal, Dunker: Ein Leutnant verloren, Schobert: Kreuzdorn, Boy-Ed: Ich, Herzog: Das Familienbuch, Memoiren: Einer Verführten, továbbá francia és angol ujdonságok.

Kölcsöndíj havi 1 kor. 20 fill, vagy köte-
tenként fizetve 8 fillér.

A könyvek újak és tiszták!

Vidéki bérlők

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenekölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill.,

vagy füzetenként 14 fill.

Zerkovitz: En vagyok a Józsika, Beleznyay: Költözik a daru madár, Heidelberg: Dal a kis kadettről, Benedict: Katrinchen, Wagner: Tiroler Holzhaekerbuabn, Reinhardt: Sorgenfrei Fall: O kleiner Chauffeur, Holländer: Der Teufel lacht dazu! Huber: Szivből a szívnek, Dal a szív beszéde, St. Nervey: A faj-angol, Jónás a viziló, Puccini: Madama Butterfly, Pehm: Rodl-Heil, Böhm: Mädl gibt acht! Grosz A.: Jiu-Jitsu, Morena: Telefonken, Ilitsch: Trink ma noch a Flascherl, Legujabbak: Lehár: A modern Mitiszláv

Antiquar könyvek

legnagyobb raktára.

Irógépkellékek. Könyvtárak és egyes könyvek vétele, könyvtárak berendezése.

KERPEL IZSÓ,

274

könyv-, zenemű és papír-
kereskedése Aradon.

Telefon 885. sz.

A Bór- és Lithion-tartalmú

Salvatorforrás

kitünő sikerrel használtatik vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvénynél, a cukorbetegségnél, az emésztési és légzési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Teljesen tisztá!

Kapható drógvizkereskedésekben vagy a Szinye-Lipóczy Salvatorforrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfsplatz 6.

1108

(huskivonat)

a legkitünőbb

emésztő- és erősítő-szer

mindenkinek, ki emésztési zavarokban szenved, gyenge gyermekeknek, gyomorbetegeknek, vérszegényeknek, sápkorosoknak, idegbetegeknek, stb.

Minden gyógyszertárban és drogueriában kapható.

1018 1

Kertmegnyitás!

Van szerencsém tudatni a mélyen tisztelt közönséggel, hogy saját házamban

Bercsényi-utca 32-ik szám alatt lévő

korcsma-üzletemet

a mai kor igényeinek megfelelőleg tekepályával ellátva szép nyári helyiséggé alakítottam át, azt folyó hó 2-án délután ünnepélyesen Erdélyi Tóni zenekarának közreműködése mellett megnyitom. s egyben jó magyar konyha és kitünő Aradhegyaljai boraim és jó kiszolgálás mellett a nagyérdemű közönség becses látogatását tisztelettel kérelmezem.

Oprea Péter,

vendéglős. 1511

1868 óta forgalomban.

Berger-féle gyógy-kátrány-szappan.

ezzel a kátrány-szappannal a leggyorsabb eredménnyel gyógyíthatók a következő betegségek: a bőrbetegségek, a székrekedés, a gyomor- és bélbetegségek, a tüdőgyulladás, a légzőszervi betegségek, a vesztégek, a fül- és orrbetegségek, a szem- és a nyakbetegségek, a székrekedés, a gyomor- és bélbetegségek, a tüdőgyulladás, a légzőszervi betegségek, a vesztégek, a fül- és orrbetegségek, a szem- és a nyakbetegségek.

mindennemű bőrkütegek

Berger-féle kátrány-kénszappan. Ez a kátrány-kénszappan az arbori tisztított kén-szappanból készül, a gyermekeknek valamilyen lebetegése ellen kiválóan alkalmas, melege és fürdőszappan mindennapi használatra is alkalmas.

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan. Ez a glicerín-kátrány-szappan az arbori tisztított kén-szappanból készül, a gyermekeknek valamilyen lebetegése ellen kiválóan alkalmas, melege és fürdőszappan mindennapi használatra is alkalmas.

Berger-féle borax-szappan. Ez a borax-szappan az arbori tisztított kén-szappanból készül, a gyermekeknek valamilyen lebetegése ellen kiválóan alkalmas, melege és fürdőszappan mindennapi használatra is alkalmas.

Berger-féle kátrány-szappan. Ez a kátrány-szappan az arbori tisztított kén-szappanból készül, a gyermekeknek valamilyen lebetegése ellen kiválóan alkalmas, melege és fürdőszappan mindennapi használatra is alkalmas.

Berger-féle kátrány-szappan. Ez a kátrány-szappan az arbori tisztított kén-szappanból készül, a gyermekeknek valamilyen lebetegése ellen kiválóan alkalmas, melege és fürdőszappan mindennapi használatra is alkalmas.

Berger-féle kátrány-szappan. Ez a kátrány-szappan az arbori tisztított kén-szappanból készül, a gyermekeknek valamilyen lebetegése ellen kiválóan alkalmas, melege és fürdőszappan mindennapi használatra is alkalmas.

Berger-féle kátrány-szappan. Ez a kátrány-szappan az arbori tisztított kén-szappanból készül, a gyermekeknek valamilyen lebetegése ellen kiválóan alkalmas, melege és fürdőszappan mindennapi használatra is alkalmas.

Berger-féle kátrány-szappan. Ez a kátrány-szappan az arbori tisztított kén-szappanból készül, a gyermekeknek valamilyen lebetegése ellen kiválóan alkalmas, melege és fürdőszappan mindennapi használatra is alkalmas.

Tüzelő anyagokban

bár a szállítási akadályok teljesen megszüntetve nincsenek, mindazonáltal igen tisztelt vevőinket értesíthetjük, hogy

raktár-készletünk

Zsilvölgyi Fütőkőszén,
Porosz Salon-kőszén,
Porosz Légszesz Pirszén
és Porosz Dió-Pirszénben

Legjobb minőségekben jól el van látva.

Háztartási és ipari célokra száraz, darabos, jól kiégetett

Bükkfa-szén

állandóan nagy mennyiség készleten.

Jakaréktűzhelyben ajánljuk a kőszéntüzelést. Számos előnyök s jelentékenyen olcsóbb, mint a tűzifa.

A hazaszállítást saját kocsiainkkal, a miniszteri és főkapitányi rendeletnek megfelelően plombázott zsákokban eszközöljük.

Kneffel Károly és Fia

vaskereskedés szénosztálya.

Telefon 139. sz.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított háziassza, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, ízületi és meghúzósebeknél, bedörzsölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Állány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Nichter szögjeggyel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K1.40 és K2.- és gyógyulásvin minden gyógyszertárban kapható. — Főosztály: Török József Gyógyszertár, Budapest.

Raktár Gyógyszertára az „Arany országhoz” Prágában, Rianothstrasse 5 nos. Mindennap készletben.

283

Minden utánzás és utánnyomás büntetéssel jár. Egyedül valódi csak!

THIERRY BALZSAM

a zöld apaca védjeggyel. Főv. védve. Régi hírű, felülmúlhatatlan emésztési zavarok, köhögés, katarrhus, medfajás, influenza, különösen kezdődő tüdővész stb. ellen. 12 kis, vagy 6 duplacveg, vagy 1 nagy speciális üveg, szab. árral 5 kor.

THIERRY CENTIPOLIA-KENŐCSER

Általános mint Non plus ultra ismerve minden régi bármily sebgyulladás, sejtés, gyűlés és dagasztás ellen, meggyógyítja a vérméregzést operációkat többnyire feleslegessé teszi. 2 tégely ára bárm. K 3.50 Szekárdi készpénzért vagy utánvéttel.

THIERRY A. Gyógysz. PREGRADA Ronitsch-Saurerun mellett.

Raktár Budapest: Török József és L. Béger Leo és Gy. Lugoson Vértesi L. nál.

ÓVÁS! Egyedül valódi, sorvonyesen védett balzsamom vételezési rendeltetését a különösen ismételtől. A büntetőparagraf 28 és 29 §-ai szerint mindenki, aki nem az én gyógyszeremből eredő, tehát más, mint az egyedül valódi zöld apacavédjeggyel törv. védett Thierry-balzsamot rendel, vásárol, különösen káros, büntetőbíróági kíméletlen üldözésnek és 4000 K-ig, vagy 1 évtől kezdődő fogházbüntetésnek van kitéve. Ugyanígy a vásárló orvosi módon kíméli, más nevű pótlékoknak megvásárolásánál, v. Aradban, melyek csak a közönség kizsákmányolására hozták létre, ugyanígy büntetést vonnak maguk után.

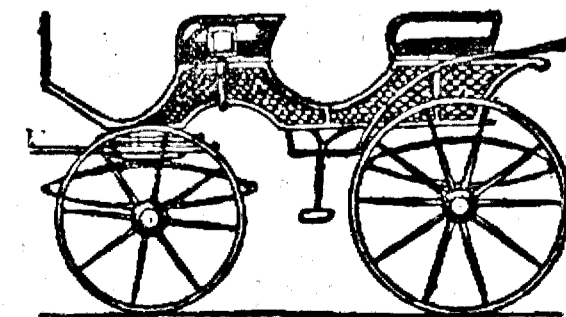
Raktár Aradon: G. Földes Kelemen és Hajós Árpád urak gyógyszer-táráiban. 3066

Uj kocsikat

1042

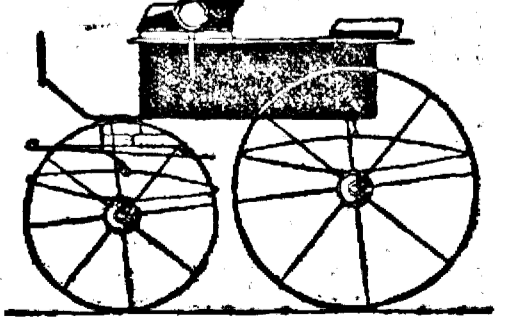
a legjobb kivitelben, valamint e szakmába vágó mindennemű javításokat a legjutányosabb árakért készít

Nádassy és Mészáros

kocsikészítők.
Arad, Boros Béni-tér 2. sz.

Kész kocsik raktáron kaphatók.

A Boholti és M.-Solymosi közkedvelt
ásványvizeink

egész friss töltésben
Dónáth Simon,

Hal tér 1. szám főraktárosunknál
 és minden fűszerüzletben kapható. Telephon sz. 524.

1/2, 1 és 2 literes palackokban ára üveg cserénél:

1/2	1	2	liter	
10	20	30	fillér.	1196

A m.-solymosi és boholti for-
 rások kezelősége, Déva.

3022

Benoid-gáz a legolcsóbb világítás

133

kastélyok villák, uradalmak, sanatorinmok, kórházak, hotellek, vendéglők, gyárak, laboratoriumok, állomások, kuszaryák templomok, iskolák,
 községek és kis városok részére

50 normálgyertyafényű láng óránként csak 1-6 fillérbe kerül!

Nem acetylen! Robbanás veszélye kizárva! Legegyszerűbb kezelés! Bel- és külföldi elismerő nyilatkozatok. Bel- és külföldi szabadalmak. Számos
 kitüntetés. Érdeklődőknek bővebb felvilágosítást ad:

Magyar Benoid-gáz Részvénytársaság

ARAD, Pécskaí-ut 13/14.

Telefonszám: 561.

Költségvetés ingyen, minden kötelezettség nélkül.

Telefonszám: 561.

RUBICS GYULA

fényező és mázó mester

Arad, Szent-Pál-utca 8. szám,
 Rocskai-tér szög.

Elvállal e szakmába vágó mindenféle munkát, u. m.: **butorfényezés, vas- és fa-butorokban, régi butorok újra festését** bármilyen stílusban, **kávéházi berendezéseket** u. m.: **asztalok, székek, rácszatok, lámpariák, fogasok, csillárok és fürdő-kedakat.** 1488

Telefon 337. Telefon 337.

Schveffer Ede

virágkereskedése

Aradon,
 (Minorita-palota.)

Izléses 497

csokrok

és

koszoruk

kivitelét jutányos árban elvállal.

Vidéki megrendelése pontosan
 eszközöltetnek.

Pontos kiszolgálás.

Utazó bundák és bál belépők
 — kölcsön adnak —

1390

Sztruhár Testvérek

Arad, Deák Ferenc-utca 2.

Szűcsárúk, madár- és állattömések.
 Krimmer- és szövetsapkák nagybani
 — készítése és eladása. —

Javításokat, átalakításokat gyorsan és jutányosan vállalunk. Azonkívül mindennemű tárgyakat a molyok megóvásától, szörme, szövet, posztó, szőnyeget, ablakfüggönyök s ezekhez hasonlót elvállalunk. Gondozás biztos és molymentési szert használunk a mi saját találmányunk és csakis egyedi intézetünkben található.

Divatos, színes
 férfi és női

nap- és esőernyők
 kizárólag

Nassan R.

nap és esőernyő készítőnél kaphatók

ARAD, Szabadság-tér 19. sz.
 Rosenblüh J. és Társa cég mellett.
 Javításokat és áthuzásokat két óra
 alatt eszközölök. 822

Telephon sz. 242.

Kalmár József

hatóságilag engedélyezett villamos
 világítási felszerelő Arad, Salacz-u. 2.

Költözködéseknél
 vagy lakásváltoztatá-
 soknál

villanyvilágítási
 vagy 496

villanyos csengő

bevezetéseket vagy átalakításokat ju-
 tányosan és gyorsan eszközöl

Kalmár József

villanyszerelő Arad, Salacz-utca 2

LOKOMOBILOK, GÖZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK,

ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK,

TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB-STB.

KIVÁNATRA SZÍVESEN KÜLDÜNK ÁRNEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

Nagymennyiségű maculatura jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Uj fodrász-üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy

Deák Ferencz-utca 1. szám

Vasszállóda épületben, a volt Ursz-féle

fodrász-üzletet

megvettem 176

és ujjonnan berendeztem és kérem a nagyérdemű közönség becses támogatását.

Tisztelettel

Busch György,

fodrász.

Uri szabó!

Fábián Sándor Arad,

az arad-hegyaljai motoros és az aradi és csanádi egyesült vasutak egyenruha szállítója.

Variassy-utca 2. szám.

(Orczy-utca sarok.)

A legnagyobb szakértelemmel készít a legrégebb kortól a jelenig: magyar dísz (gála) ruhákat, kép szerint is, mágánások, főispánok, országgy. képviselők és kir. anyakönyvvezetők részére, ugyszintén sportruhákat is.

Mindennemű katonai, pénzügyi, vasuti és intézeti egyenruhákat, polgári ruhákat a legfinomabb angol és francia szövetekből, a legutolsó divat szerint, méresekkel árak mellett. 400

Kiváló tisztelettel

Fábián Sándor.

Kérem szíves értesítést, hogy gazdag mintagyűjteménnyel mikor legyek tisztelettemet.

Hölgyek

figyelmébe!

Angol női ruhákat, kosztümöket a legdivatosabb kivitelben készít

Popovits Lila

női divatterme

Arad, Weitzer János-u. 2. (Minorita-palota.)

Felvételnek szabászati és rajzoló tanításra növendékek, vidékiek teljes ellátással is. 733

Tégla, Cserép

legkedvezőbben kapható

Pollak Sándor

körkomanes téglagyárában

Mikálakán, a Radnai-ut végén.

A méteres vasút megálló helye.

Városi telefon 206. — Városi telefon 515.

Rendelések felvételnek Karolina-u. 7. sz. irodámban, vagy Maros-utcai lakásomon. A téglát vám és fuvarmentesen házhoz szállítom. — A gyárba saját új mű utam vezet. Nagy raktár saját gyártmányu hornyolt és kupola cserépekben, faszter-, kút- és facon-téglákban.

Csak valódi Mack-féle

Naponkinti használata a mosdó vizben.

A valódi tisztító **Kaiser-Borax** a legtermészetesebb, legjótékonyabb és legégségségebb széptőzserre a bőrnek, mely a vizet puhítja, az érdes és tisztátalan bőrt gyógyítólag hat, nemkülönben a bőrt finomná és fehérré teszi. A legkedveltebb antiszeptikus szer a száj- és fogak ápolásánál, úgyis mint gyógyszer. Elővigyázat a bevásárlásnál! Csakis a piros kartonba valódi, mely fenti védjeggyel és használati utasítással 15, 30 és 75 fillérré kapható. Sohaem csomagolatlan! Egyedül készítő Ausztria és Magyarországon **GÜTTLEB VÖITH, WIEN, III. 1226**

RÁCZ JÓZSEF

fűszer-, csemege-, bor-, kávé- és délygyümölcs kereskedése

A „Barna mókus”-hoz.

ARAD, Szabadság-tér 21. (Lengyel Testvérek mellett.)

T. C.

Van szerencsém becses tudomására hozni, hogy helyben, Szabadság-tér 21. sz. alatt (Lengyel Testvérek mellett) egy, a mai kor igényeinek megfelelő, modern berendezésű

fűszer- és csemegekereskedést

nyitottam és azt **RÁCZ JÓZSEF** törvényszékiileg bejegyzett saját cégem alatt fogom vezetni.

Előnyös összeköttetéseimnél fogva, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a nagyérdemű közönség igényeit minden tekintetben kielégíthessék, miért is kérem, hogy cégemet b. bizalmával kitüntetni méltóztassék.

Az aradi piacon töltött gyakorlati pályámon Karátsonyi Antal, Rothstein Mór és Pollák József helybeli cégeknél több évig voltam alkalmazva, bő alkalmam volt a n. é. közönség igényeiről közvetlen tudomást szerezni s így ismerve, pontos és lelkiismeretes kiszolgálás által arra fogok törekedni, hogy a belém helyezett bizalmat mindenkor kiérdemeljem.

Fűtőrekvésem leend a t. vevőimet mindenkor friss és csakis első minőségű áruval kiszolgálni.

Midőn b. pártfogását kérem, méltóztassék nb. látogatásával megszerencsésítenni.

Mély tisztelettel

RÁCZ JÓZSEF.

1081

Félre a plump parafatálpakkal!

Akarja a rövidebb lábát láthatatlanná tenni és akar Ön kifogástalanul járni? Ez esetben kérjen egy fűzetkét **Acker- & Gerlach W. 159. Continental-Extension Mfg. Wien I., Dominikanerbastel 21.**

cégtől, aki ezt ingyen és bérmentve küldi meg az érdeklődőknek.

Falusi ház pneumatikus

házi víztelep.

Minden évszakban friss és egészséges viz.

Vzellátási telepek nyomó levegővel

(magas vztartó nélkül) villák, falusi házak, kertek, szanatoriumok, szállodák, stb. részére.

Füüd- és mosóberendezések, closettelepek.

Tervvel és költségvetéssel kívánatra szívesen szolgálók.

Felvételek a helyszínen. 967

Hopp Károly

műszaki irodája vzellátásnak, vlláplátási és motortelepek részére

Arad, Széchenyi-utca 5. szám.

URANOL

a legjobb cipőkrém.

Főraktár Aradon: 3926

Bineth Ignác

bőrkereskedő úrnál Petőfi-utca.

Kérném a cégre figyelni!

Veszek

a legmagasabb árban és eladok uraságoktól használt férfruhákat, utazó bundákat, továbbá használt butorokat, Wertheim Cassát, jégsekélyt, löszerszámot, nyergeket és fegyvereket, ócska vasat, femarukat, régiségeket, akármily kicsiny vagy legnagyobb mennyiségben.

Ugyanott kapható árverésről vett 500 drb. finom új férfi szövet öltönyök 5 és 6 frt egy teljes öltöny. Uzielhelyiségem május hó 1-től ruhás üzlet Asztalos Sándor-utca Grabner-féle házban. Butor-üzlet Árpád-tér 5. sz. izraelita templom épületben a sarkon.

Kívánatra házhoz vagy vidékre is egy levelezőlap meghívásra rögtön megyek

Teljes tisztelettel 700

Herzfeld Gyula.

Kész cipő mérték szerint.

Egyedüli raktár

Weinberger János
elsőrendű cipőraktár
Arad-Temesvár.

Keresek

egy fiatal

fűszeres-segédet,

a ki vállalkozik hetenként egyszer kocsival Temesvárra utazni, trafikot átvenni.

Hirschmann Ignác,

Lippa. 1540

16095—1907.

Hirdetmény.

A mezői munkások (s a munkaadók közötti vitás ügyekben való bíráskodásra, az 1898. évi II. t. c. 72. §-a alapján a folyó 1907. évre első fokban eljáró hatóságul Lócs Rezső gazdasági tanácsnokot, helyetteséül Vannay Gyula adóügyi tanácsnokot biztuk meg. Miről a közönséget tudomásvétel végett értesítjük.

Arad, 1907. évi június hó 1-én.

A városi tanács.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

888 vendéglőm

és árnyas, szép és tágas kerthelyiséget, ugyszintén a város legkötönybb fedett és villanyvilágítással ellátott teké-pályámat is diszezen renováltattam és azt megnyitottam.

Izletes magyaros polgári konyha. — Tízta saját termésű borok. Első magyar részvény serfőzde udvari sör. Pohár 16 fillér korsó 24 fillér.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve

tisztelettel

Répássy Pál

1406

A Tulipán szappan

Legjobb a világon!

1240

Hatása csodás!

Tulipán szappan
darabja 1 korona.

Rövid idő alatt ifjítja és szépíti az arcot, hófehérre varázsolja a bőrt. Gyorsan és biztosan eltávolít redőket, szepőt, májfoltot és bőratkát (Mitesser).

Meggyesy Veronka
ARAD, Tökölly-tér I. szám. Katalin-fürdő-épület. Kristyóry-féle üzlet.

Nem kell London. Nem kell Páris. Nem kell Bécs. Nem kell Budapest!

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő mérték utáni

CIPÓKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER M. A. UTÓDA

orthopéd és divat cipészetében

ARAD, Szabadság-tér 4. szám.

Szűlők különös figyelmébe ajánlom orthopéd-gyógycipőmet, melyek meggátolják a lábfej fejlődését, Gyermekknél, ugyszintén felnőtteknél nagyszerű eredményeket értem el, amit számos elismerés tanúsít. Készíték a valódi amerikai formájú cipőket, meg nem különböztethető tartós szép cipőket. B. megrendeléseiket kérve teljes tisztelettel

SEELINGER M. A. UTÓDA

az aradi Nemzeti Színház szállítója

641

Értesítés!

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség szives figyelmét felhívni arra, hogy

798

Weitzer János-utca 10. szám alatt

(Dr. Robitzek-ház)

egy a mai kor igényeinek megfelelő

salont

nyitottam, ahol a legegészségesebb ízlést kielégítő angol és francia divat szerinti **szalont** a legjutányosabb árak mellett készítek, melyre tapasztalatainkat úgy én, mint nőm, nagy fővárosokban szerztük meg.

Egyben arról is értesítjük a t. hölgyközönséget, hogy a legmodernebb szabászat tanítását a leg-rövidebb idő alatt betanítjuk.

Nagybecsű pártfogást kér

Weisz Samu,

angol és francia női szabó.

Fizető és tanuló leányok felvételnek.

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZESEN BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű **gőzcséplőkészletek**, ugyszintén **magánjárók** (uti-mozdonyok) cseplés, vontatás és szántási eszközök (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével).

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről

8938

Feltűnő újdonság!

DÉLICE

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mászt nem szívhat.

346

SZIVARKAPAPIR ES SZIVARKAHÜVELY.

Styria Wafflenrad

kerékpár

és

kerékpár

az elismert legjobb gyártmányok.

Kizárólagos elárusítók.

Kovács Soma és Társa

Arad, Neuman-palota.

370

Kerékpár alkatrészek nagy választékban és előnyös árakon.

Pártoljuk a hazai ipart!

Ne küldjük pénzünket Bécsbe, különösen akkor, mikor azért itthon előnyösebben fedezhetjük szükségletünket.

Szőlősgazdák szives figyelmébe!

Hendl Ödön
ségegyára

Aradon, Kossuth-utca 47. szám.

A közelgő permetezési időnyre ajánlja

1422

önmőkődő kézi szőlőpermetezőit,

melyekkel permetező anyag és munkaidő takarítható meg. Ezen permetezők egyszerű szerkezetük folytán könnyen kezelhetők s nem romlanak el, a legjobb vörösréből vannak készítve, s a legjobbaknak bizonyultak, Ugyszintén ajánlja

szab. fogatos szőlő, répa és burgonya-

permetezőit,

nagyobb gazdaságok részére.

Számos arany, ezüst éremmel és díszlevelekkel kitüntetve.

8 évi jótállás. Képes árjegyzék ingyen.

Ugyanott egy jó karban levő, teljesen kijavított 8 lóerejű Clayton Schuttleworth-féle lokomobil eladó.

A Vörösmarty-utca 3. számú házban, a II. emeleten, **egy szép uri lakás** előnyös feltételek mellett **kiadó.** Bővebbet a házban 6 ajtó alatt. sz.

„Evoé” hajvédő-szérum

a világ legjobb haj-növesztő szerel

1000 orvos által jónak talált legújabb tudományos felfedezés. 18 félé patentirozva. Hivatalosan felülvizsgálva és minden kultur államban bevezetve. Hol minden szer felmondja a szolgálatot ott biztos eredmény van az „Evoé” methodusnak. Egy kis részt megmutatja az eredményt. Teljes jótállás, tehát semmi risikóval nem jár. Így nincs többé kopasz fej, nincs hajkihullás, fejbőrhámítás és a tudomány mai állapota mellett a legszebb hajnövekedés van biztosítva. Ára 2 frt 50 kr.

Ajánlható még:

„Evoé” Csoda-Crém

a legnagyobb győzelme a kozmetikának. Legbiztosabb szer ráncosodás, pattanások, arcedő, mitesszerek és egyéb bőrtisztításhoz. Ára 2 és 1 frt.

Orientalikus Szépség Szappan „Evoé”

1556

a bőrt bármennyiszívó és alabastrom fehérre teszi. Állandó szépséget biztosít. Ára 50 kr. A küldés utánvét mellett, vagy a pénz előleges beutalás ellenében történik a főraktár által: „Evoé-Gesellschaft”, Wien 1/40. Franz Josefs-Quai 19.

helynyitható legjobb higiénikus gummi- és kaučuktermékek. Hivatalosan megvizsgálva. 18 szabadalom. Mintaküldeményeket titoktartás mellett 2, 3, 4 és 5 forintért. Árjegyzék ingyen. Olla Gummi-Fabrik, Wien, 1/40. Fr. Jos.-Quai 19.

APRÓ HIRDETESEK.

Kuvinban

kisebb szőlő, motoros megállónál, felszereléssel, szép termésrel, ké-
n yeimes nyaralóval eladó. Bőve-
bet Thökölly-tér 6., ajtó 8. 1549

Salacz-park.

Filmnél, elhagyat — elvesztém
mindenem. Leveleddel boldoggá
távé, reményt keltél, hogy nem
feledsz... Hallgatásoddal most
miért gyötörsz, a távolság tán tör-
rölt emlékedből?... Szíved enyém-e
még? Szerelmünknek lesznek-e
boldog órái, avagy kínjai várnak?
Huszonhatodikaira miért nem vá-
laszoltál? Irj, mikor és hol láthat-
lak? Ne hagyd bizonytalanságban
imádód. Számtalan csók. 1551

Angol nyelvtanításra

mestert keresek. Ajánlatokat ki-
adóhivatalba „Angol 24.” jellegre
kérek. 1547

Biztos existenzia!

Ügyes, jó beszélő tehetségtű urak
általando alkalmazást kaphatnak egy
könnyen eladható hazai cikk el-
adására. Pénzbeszedők óvadékkal
keresztetnek. Ajánlatok „K. 6 100.”
jellegre a kiadóhivatalba kéretnek.
465

Budapesten

Kitűnő forgalmu borüzlet, borkész-
lettel teljes felszereléssel szabad
kézből eladó. Vételhez 7500 frt
szükséges. — Cím a kiadóhivatal-
ban. 1555

Keresek

egy szép tágas földszinti szobát,
konyhát, esetleg két kisebbet, ut-
cai vagy tiszta kertes udvarit a
Szabadság-tér közelében, azonnal,
esetleg július 1-ére. Ajánlatokat a
kiadóhivatalba kérek e hó 12-ig.
1541

Házvezetőnek

ajánlkozok egy középkorú nő, ki
ily minőségben már régebbi idő óta
van alkalmazva, esetleg idősebb
urhoz. Cím: Schweidel József-utca
2-3. 1528

Nyári Blouse Album

legújabb eredeti francia divatké-
pekkel. Ára 1— kor. Ingusz I.
és Fia könyvkereskedésében, Ara-
don. 361

Kerestetik

egy szolid, jó erkölcsű kisasszony,
esetleg fiatalabb, vagy középkorú
özvegy nő 8 gyermek mellé bon-
nenak. Németajkuak előnyben ré-
szesülnek. Cím a kiadóhivatalban.

5 szobás lakás,

parkos nagy udvar
augusztus 1-re kiadó.
Évi bér 320 frt. Tökölly
Imre-utca 52. (volt Ha-
lász-utca 27.) 1514

Aratásra

szalonna, zsír és minden hentes
áru a legjutányosabb napi áron
beszerezhető Garai K. hentesüzle-
téből Arad, Boczkó-utca 2., Hal-
térrel szemben. 1466

Keresek

egy ügyes, megbízható fiatal fű-
szeres segéd árust. Magyar és ró-
mán nyelv bírása kívántatik. Cím
a kiadóhivatalban. 1526

Teljesengyakorlott

ügyvédjelölt helybeli irodába ke-
restetik. — Cím a kiadóhivatal-
ban. 1498

Kisebb házat

keresek készpénzfizetés mellett
a belvárosban. Ajánlatokat a ki-
adóhivatalba kérek „Kisebb ház” jel-
legével. 1554

Mérlegképes

könyvelő, ki a gépirást is bírja,
állást keres. Cím: B. M. Flórián-
utca 4. sz.

Jég

kapható havi bérletben, naponta
házhoz szállítva Petőfi-u. 7/a. Te-
lefon 199. szám. 1258

+ Soványság +

szép, teljes testformát kap világhírű erőporunk által.
Arany éremmel kitüntetve Páris 1900., Hamburg 1901,
Berlin 1903. 6—8 hét alatt 30 font hizás. Az Aral-
malanságot kezesség. Orvosiilag ajánlja. Szigoruan
reális — nem szőthamosság. Számos közönségnél. Egy
doboz használati arany 2 kor. 75 fill. Posta-
utalvány vagy utánvétellel a portón kívül. Higiénikus
intézet. 1351

D. Franz Steiner & Co.,

Berlin 58., Königsplatzstrasse 78.
Budapesten kapható Török J. gyógytárban Király-u. 12.

Egy két szoba, kony-
hából álló

keretes lakás

julius elsejére Aradon,
esetleg Buzsákban

kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban. 1546

Ház eladás.

Az Illés-utca 65. s 66.

számu házak

az azokhoz tartozó nagy kert-
tel, tehermentesen

szabad kézből eladók.

Bővebb értesítés:

Dr. Vajda István,

ügyvédi irodájában, 1554

Szabadság-tér 18.

Mikor csaldózik a hölgyközönség legjobban?

Akkor, ha házaló nők által rendel-
fűzött. Mert legtöbb esetben nem
jó. Tessenék hozzám fáradni, nálam
a legújatosabb és legkényelmesebb
fűzők készülnek.

Kész fűzőket, egyenes tartókat
mell tartókat rendkívül olcsó árban
árusítok. Kérem a hölgyközönség
teljes bizalmát. 185

Tisztelettel

PILCZ IRMA
fűző készítő

Arad, Deák Ferencz-utca 2. sz.

Saját termésű kitűnő

tisztán kezelt magyaradi

ó és peccsenyeborok

egy nagyobb mennyiségben, va-
lamint palackokban kapható

Winter Adolf

ügyvédnél 525

ARADON,

Deák Ferencz-utca 40. sz. alatt.

2076—1907. tkvi sz.

Együttes

Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. törvényszék, mint
telekkönyvi hatóság közhírré teszi,
hogy az aradi ipar- és népbank r.
t. aradi cég, mint jelentkező, úgy
Péterffy Antal ügyvéd aradi, to-
vábbá Theodorovits Péter világosi
és végül Kaufmann Sándor aradi
lakosok, mint ezuttal csatlakozó-
nak kimondott végrehajthatóknak,
Konrad Márton ujjanát lakos vég-
rehajtást szenvedett elleni 1060
kor., 337 korona 80 fillér, 488 ko-
rona és 625 korona tökekövetelé-
sek és jár. iránti végrehajtási
ügyében az aradi kir. törvényszék
területén levő, Aradmegye Ujpa-
nát községben fekvő, az ujjanati
Megérkezett!

Winkler-féle

Villany-Színház

a Boczkó-utca végén (a Vörös ökörrrel szemben).

Egy kitűnően javított amerikai kinematográf. E készülék mindenütt
a legnagyobb sikerrel bemutatott Párisban 1900-ban a Grand Prix-el
kitüntetve. Az elővezetés a legújabb módszer szerint. Magyarországon
csak itt látható először. Teljesen nyugodt képek, a szemre kellemes
hatással. — A villamos áramot saját, 20 lóerejű gőz gép szolgáltatja. —
Gépezet és filmek mindenkor nagy választékban a tulajdonosnál kaphatók.
Naponta előadások.

MŰSOR (a legszigorúbb családi jelleggel):

Junius 8-án, vasárnap:

1. Első korcsolyázási kísérlet.
2. Csodálatos sétabot.
3. Cselédányok sztrájkja. (Igen kacag-
tató)
4. Az arany bogár. (Gyönyörűen színezve.)
5. A vak ember kutyája. (Megható.)
6. Menet hegyen és vízen. (Igen érdekes.)
7. Hering halászat. (Természeti fel-
vétel.)
8. Nehéz feladat.
9. Sok lárma semmiért.
10. A festő alma. (Mesésen színezve.)

Junius 10—11-én, hétfőn és kedden:

1. A kíváncsi házmesterné.
2. Tornázó elefánt.
3. Kutyá és a pipa.
4. Érdekes halászat.
5. Egy arab bűvész. (Gyönyörűen színezv.)
6. Kutyák mint dugarusok. (Term. felv.)
7. Az ördögi tantáziak. (Gyöny. színezve.)
8. A jónő. (Nagyszerű felv. az életből.)
9. A kellemetlen bogár.
10. Rajah ékszerszekrénye. (Mesésen szín.)

Rendkívüli gazdag műsor. Vasárnap délután 3 órától este 11 óráig óránként előadások.
A többi napokon este 8 és 9 órakor kezdődő előadások.

HELYÁRAK: I. hely 60 fillér, II. hely 40 fillér, III. hely 20 fillér.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri kiváló tisztelettel

1555

WINKLER LAMBERT, tulajdonos.

Egyedül kapható:
HAMMER VILMOSNÁL
ARADON. 3915

Megérkezett!

Az aradi első gőztégla-, cserép- és agyagárugyár

részvénytársaság
igazgatósága a t. részvé-
nyeseket ezuton értesíti,
hogy részvényeiket
f. hó 10-től kezdve

a z
Aradmegyei Takarékpénztárnál
a befizetési izek vissza-
adása ellenében átvehetik.

Az igazgatóság.

1563

Árverési hirdetmény.

Vb. Gebhart J. és fia aradi közadós cég csődtömegéhez
4857., 4863., 4864., 4867., 4870., 4873., 4876., 4882., 4886.,
4887., 4889—4896., 4899—4092., 4910., 4912., 4913., 4915.,
4916., 4920., 4922., 4933., 4936—4938., 4941., 4942., 4945.,
4946., 4949., 4950., 4954., 4956—4958., 4960., 4961., 4963.,
4964., 4971—4974., 4976., 4978., 4980., 4982., 9983., 4990., 4992.,
4996—4999., 5002., 5003., 5008—5010., 5014., 5018—5021.,
5025., 5029., 5030., 5036., 5040., 5042—5055., 5059., 5069.,
5074—5077., 5081., 5085—5089., 5094—5096., 5099., 5104.,
5107—5113., 5115., 5117—5121., 5127., 5128., 5130., 5131.,
5133., 5136—5140., 5143., 5144., 5154., 5157., 5160., 5165.,
5166., 5171., 5173., 5178., 5181., 5183., 5186., 5192—5196.,
5199., 5206—5216., 5218., 5219., 5224., 5226., 5228—5230.,
5232., 5237—5241., 5243., 5245—5249., 5252—5254., 5256—
5260., 5262., 5263., 5269., 5271—5274., 5276—5278., 5280.,
5281., 5284., 5285., 5287., 5289—5292., 5295., 5297., 5298.,
5302., 5312—5316., 5318., 5319., 5325—5329., 5331—5334.,
5336—5339., 5342., 5344—5346., 5348., 5352., 5354., 5357—
5364., 5366., 5368., 5369., 5372—5374., 5377—5380., 5382.,
5383., 5387., 5390—5393., 5396., 5387., 5400., 5402., 5404—
5407., 5410., 5413., 5415—5420., 5424—5429., 5431., 5434.,
5436., 5446—5450., 5452., 5455., 5457., 5458., 5465., 5467.,
5469., 5472., 5477., 5481—5484., 5486., 5488., 5496., 5498.,
5499., 5501., 5505., 12410., tétel számok alatt leltározott to-
vábbá a 6763/906. számú pótleltárban felvett összes és
8204/905., 7846/906., 1905. Sp. I. 875/13., 1905. Sp. IV. 803/3.,
7714/907. számok alatt megítelt, ugy 1905. Sp. IV. 1535.,
1906. Sp. II. 550. és 11390/905. számok alatt érvényesített
és összesen 15883 K. 20 fillerre becsült kétes követelések a
fennálásra és behajthatóságra vonatkozó szavatosság nélkül
ajánlati uton eladatnak.

A venni szándékozók 50 K. bánatpénzzel ellátott ajánla-
taikat 1907. június 18-ának déli 12 órájáig nálam nyujtsák be.

Az ajánlatok felett a választmány 1907. június 18-án d.
u. 3 órakor Dr. Mittler Izidor vál. elnök irodájában tartandó
választmányi ülésen fog határozni.

Lukács Lajos,

aradi ügyvéd, tömeggondnok.

1550

Az Aradi Központi Takarékpénztár

JÁRÓKÉNTI RÉSZVÉNY

Aradon, Andrássy-tér 17. (Reinhardt-házban)

működését e hó 10-én megkezdi.

Üzletköre:

Elfogad betéteket betéti könyvecskékre, pénztárjegyekre, folyó számlára, mely utóbbi felett chequekkel is rendelkezhetni. A pénztár állásához képest betétek felmondás nélkül is visszafizettetnek.

Leszámítol legjutányosabban bel- és külföldi váltókat, kisorsolt értékpapírokat, utalványokat, könyvköveteléseket és közraktári jegyeket.

Előlegeket nyujt értékpapírokra, árukra, nyersterményekre, elfogad megbízásokat értékpapírok bizományszerű megvételére és eladására.

Jelzálogkölcsonöket engedélyez ház- és földbirtokokra, ugyszintén községeknek, városoknak, törvényhatóságoknak rövid vagy hosszabb lejáratu amortisationális kölcsönök alapján.

Letét és őrzés végett átvesz értékpapírokat, fontos okmányokat, arany- és ezüstékszereket, kulcsokat és más értéktárgyakat; e célból felhivjuk főleg az utazási idény beáltával a közönség figyelmét távolléte tartamára értékeinek feltétlen biztonságba helyezése szempontjából tűz- és betörésmentes páncélszekrényünkben elhelyezett és bármely időre bérbevehető:

Safe deposit acélszekrénykékre, melyek csakis a bérlők közbenjöttével az intézet ellenzárólása mellett nyithatók ki.

Egy szekrényke évi bére 24 kor., félévre 15 kor., egynegyed évre 8 kor., egy hóra 4 kor.

1562

Az Aradi Központi Takarékpénztár Igazgatósága.